

SÖDERTÖRNS TINGSRÄTT
Avdelning 4

DOM
2016-02-05
meddelad i
Huddinge

Mål nr: B 1763-15

PARTER

Tilltalad

PER Åke Björklund, 19520719-2930
Elers Väg 8
371 63 Lyckeby

Offentlig försvarare:

Advokat Christer Holmqvist
Amber Advokater Karlskrona HB
Ronnebygatan 49
371 34 Karlskrona

Åklagare

Vice Chefsåklagare Jakob Holmberg
Ekobrottsmyndigheten
Första ekobrottskammaren i Stockholm
Box 820
101 36 Stockholm

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Medhjälp till bokföringsbrott, 11 kap 5 § 1 st samt 23 kap 4 § brottsbalken
2013-01-01 -- 2013-12-31

Åtal som den tilltalade frikänns från

Medhjälp till grovt skattebrott, 4 § skattebrottslagen (1971:69) samt 23 kap 4 § brottsbalken
2013-05-13 -- 2014-03-04 (5 tillfällen)

Påföljd m.m.

Villkorlig dom med samhällstjänst 120 timmar. Om fängelse i stället hade valts som påföljd skulle fängelse 4 månader ha dömts ut.

Frivårdskontor

Frivården Karlskrona

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
141 84 Huddinge	Björnkullavägen 5 A	08-561 660 40	08-711 05 80	måndag - fredag
		E-post: sodertorns.tingsratt.avdelning4@dom.se		08:30-16:00
		www.sodertornstingsratt.domstol.se		

Ersättning

Christer Holmqvist får ersättning av allmänna medel med 135 078 kr. Av beloppet avser 27 015 kr mervärdesskatt. Kostnaden för försvararen ska stanna på staten.

Tilltalad

MARTIN Anders Kälveskog Kinnunen, 19830515-0438
Sekretess, se Partsbilaga sekretess

Offentlig försvarare:

Advokat Thomas Olsson
Fria Advokater KB
Box 12706
112 94 Stockholm

Åklagare

Vice Chefsåklagare Jakob Holmberg
Ekobrottsmyndigheten
Första ekobrottskammaren i Stockholm
Box 820
101 36 Stockholm

DOMSLUT

Åtal som den tilltalade frikänns från

1. Grovt skattebrott, 4 § skattebrottslagen (1971:69)
2013-05-13 -- 2014-07-01 (6 tillfällen)
2. Grovt bokföringsbrott, 11 kap 5 § 2 st brottsbalken
2013-01-01 -- 2013-12-31

Sekretess

Tingsrätten förordnar att sekretessbestämmelsen i 21 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska vara fortsatt tillämplig på uppgifterna i detta avgörande om Martin Kinnunens bostadsadress.

Ersättning

Thomas Olsson får ersättning av allmänna medel med 119 565 kr. Av beloppet avser 23 913 kr mervärdesskatt. Kostnaden ska stanna på staten.

SÖDERTÖRNS TINGSRÄTT
Avdelning 4

DOM
2016-02-05
meddelad i
Huddinge

Mål nr: B 1763-15

Motpart

Samtid & Framtid AB, 556873-6788
c/o Årsta Park Kontorshotell
Byängsgränd 14 3TR
120 40 Årsta

Ställföreträdare:

Martin Kälveskog Kinnunen
Sekreter, se Partsbilaga sekretess

Ombud:

Advokat Thomas Olsson
Fria Advokater KB
Box 12706
112 94 Stockholm

Åklagare

Vice Chefsåklagare Jakob Holmberg
Ekobrottsmyndigheten
Första ekobrottskammaren i Stockholm
Box 820
101 36 Stockholm

DOMSLUT

Betalningsskyldighet till staten

Åklagarens begäran om företagsbot avslås.

Innehåll	
1. SAMMANFATTNING	7
2. BAKGRUND	8
2.1 Allmänt.....	8
2.2 Två politiska händelser inträffar	9
2.3 Samtid & Framtid AB:s avtal med Per Björklund	10
2.4 Samtid & Framtid AB:s avtal med Erik Almqvists bolag Mediakonsulterna Europa AB.....	11
2.5 Det fortsatta skeendet	12
2.6 Skatteverkets förfrågan m.m.	14
3. ÅKLAGARENS BEGÄRAN OCH DE TILLTALADES INSTÄLLNING ...	16
3.1 Sammanfattning av åklagarens begäran	16
3.2 Åklagarens gärningsbeskrivningar, korta kommentarer till dessa samt de tilltalades inställning	16
3.2.1 Grovt skattebrott, åtalspunkten 1.1 (Martin Kinnunen)	16
3.2.2 Medhjälp till grovt skattebrott, åtalspunkten 2.1 (Per Björklund)	17
3.2.3 Grovt skattebrott, åtalspunkten 3.1 (Martin Kinnunen)	18
3.2.4 Grovt skattebrott, åtalspunkten 4.1 (Martin Kinnunen)	19
3.2.5 Medhjälp till grovt skattebrott, åtalspunkten 5.1 (Per Björklund)	20
3.2.6. Grovt bokföringsbrott åtalspunkten 6.1 (Martin Kinnunen)	21
3.2.7 Medhjälp till grovt bokföringsbrott, åtalspunkten 7.1 (Per Björklund) ..	22
3.2.8 Talan om företagsbot, punkt 8.1 (Samtid & Framtid AB)	23
3.3 Åklagarens sammanfattande resonemang när det gäller Martin Kinnunens uppsåt	23
4. BEVISNINGEN I MÅLET	25
4.1 Sammanställning	25
5. RÄTTSLIG REGLERING	25
5.1 Tillämpliga bestämmelser	25
5.2 Kravet på uppsåt vid skattebrott	28
5.3 Det så kallade företagaransvaret	28
5.3.1 Allmänt.....	28
5.3.2 Företagaransvar vid skattebrott	29
5.4 Deklarationsombud	31
6. TINGSRÄTTENS BEDÖMNING.....	32

6.1 Skuldfrågan	32
6.1.2 Åtalspunkten 1.1 och 2.1 (Grovt skattebrott, Martin Kinnunen, och Medhjälp till grovt skattebrott, Per Björklund)	32
6.1.3 Åtalspunkten 3.1 (Grovt skattebrott, Martin Kinnunen)	35
6.1.4 Åtalspunkten 4.1 och 5.1 samt del av åtalspunkten 3.1. (Grovt skattebrott, Martin Kinnunen, Medhjälp till grovt skattebrott, Per Björklund)	37
6.1.5 Åtalspunkten 6.1 och 7.1 (Grovt bokföringsbrott, Martin Kinnunen, och Medhjälp till grovt bokföringsbrott, Per Björklund)	40
6.1.6 Punkten 8.1 i stämningsansökan (Företagsbot, Samtid & Framtid AB) .	44
6.2 Påföljdsfrågan	44
6.3 Övriga frågor	45
7. HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 6 (DV 400)	45

1. SAMMANFATTNING

Åtalet mot Martin Kinnunen

Tingsrätten har kommit fram till att åtalet mot Martin Kinnunen ska ogillas.

Vid denna bedömning har tingsrätten inte haft anledning att pröva om han ska skiljas från sitt uppdrag som riksdagsledamot i enlighet med 4 kap. 11 § regeringsformen.

Åtalet mot Per Björklund

Tingsrätten har kommit fram till att Per Björklund ska dömas för *medhjälp till bokföringsbrott* bestående i att ha underlåtit att löpande bokföra uppkomna affärshändelser i Samtid & Framtid AB under år 2013. Påföljden har bestämts till villkorlig dom i förening med 120 timmars samhällstjänst, vilket motsvarar ett fängelsestraff om fyra månader. Åtalet i övrigt har ogillats.

Begäran om företagsbot

Tingsrätten har kommit fram till att det inte finns skäl att ålägga Samtid & Framtid AB någon företagsbot.

2. BAKGRUND

2.1 Allmänt

Samtid & Framtid AB är ett helägt dotterbolag till Blåsippan AB. Blåsippan AB ägs i sin tur av den ideella föreningen Sverigedemokraterna.

Samtid & Framtid AB fick sitt namn år 2012 och dess bildande utgjorde ett led i den mediasatsning som Sverigedemokraterna hade inlett efter valet år 2010.

Initiativtagare till mediasatsningen var Erik Almqvist. Erik Almqvist var inledningsvis förbundsordförande i Sverigedemokratisk ungdom. I januari 2012 tog han över som ekonomisk-politisk talesman i Sverigedemokraterna.

Sverigedemokraternas mediasatsning avsåg inledningsvis att göra webb-TV. Det visade sig emellertid vara svårt att hitta rätt personer till projektet, varför det inte tog någon riktig fart. Det var först under senare delen av år 2012, sedan Sverigedemokraterna beslutat att ändra inriktning på projektet till en webb-tidning, som projektet drog igång på allvar. Satsningen på webb-tidningen skulle ske inom ramen för Samtid & Framtid AB.

År 2012 var *Per Björklund* partikassör och ekonomichef i Sverigedemokraterna. Han skötte, såvitt har framkommit i det här målet, det arbetet utan anmärkning. Han var även VD i Blåsippan AB sedan år 2009. *Martin Kinnunen* var vid den här tidpunkten tjänsteman i Sverigedemokraterna och ansvarig för presstjänst och kontakter med media. Han är idag riksdagsledamot. *Björn Söder* var vid aktuell tidpunkt partisekreterare i Sverigedemokraterna, styrelseledamot i Blåsippan AB samt ledamot i partistyrelsen och det verkställande utskottet. Han är idag riksdagens andre vice talman. *Janita Kirschberg* skötte den löpande bokföringen i Sverigedemokraterna. Hon var även extern firmatecknare i Blåsippan AB under år 2013. *Åsa Westerberg* (tidigare Schönström), *Yvonne Centervall* och *Mikael Jannert* arbetade på Axion Redovisning i Limhamn. Axion Redovisning var behjälplig med redovisningsarbete i Sverigedemokraterna, Blåsippan AB samt

Samtid & Framtid AB. *Bo Henriksson* har under många år varit revisor på Ekobrottsmyndigheten. Han är idag pensionär.

2.2 Två politiska händelser inträffar

Ungefär samtidigt som Sverigedemokraternas mediasatsning pågick, dvs. senare delen av år 2012, inträffade det två politiska händelser i Sverige som påverkade denna satsning, men som även fick andra konsekvenser. I slutet av oktober 2012 hade Sverigedemokraterna en kommun- och landstingskonferens i Västerås. Per Björklund blev berusad och fällde vissa uttalanden. Detta ledde till att han uppmanades att säga upp sig från alla sina uppdrag och avsluta sin tjänst som ekonomichef. Per Björklund, som hade alkoholproblem, lade omgående in sig på ett behandlingshem och är idag, som han själv beskrivit det, nykter alkoholist.

Strax efter den här händelsen, i november 2012, avslöjade media att Erik Almqvist och andra personer inom Sverigedemokraterna år 2010 hade varit involverade i ett verbalt bråk på stan (i media kallat järnrörsskandalen). Detta ledde till att Erik Almqvist i november 2012 lämnade sitt uppdrag som ekonomisk-politisk talesman för Sverigedemokraterna.

Som nämnts ovan var Erik Almqvist den som hade tagit initiativet till mediasatsningen och var också den som hade bäst kunskap om denna. Sverigedemokraterna ville därför dra nytta av hans kunskap på något sätt och fortsätta att engagera honom i mediasatsningen. Tanken var därför att knyta Erik Almqvist till sig via dennes bolag Stiftaren (senare namnändrat till Mediakonsulterna Europa AB, vilket är det namn som häfter används i domen).

Av protokoll från extra partistyrelsemöte i Sverigedemokraterna den 28 december 2012 framgår att verksamheten med mediasatsningen skulle läggas ut på externa aktörer, så att Samtid & Framtid AB (och därmed Sverigedemokraterna) slapp att

hålla med egen personal, lokaler, teknik m.m. Vidare framgår att verksamheten initialt skulle finansieras genom ägartillskott. Partistyrelsen beslutade i enlighet med detta att till Blåsippan AB/Samtid & Framtid AB ge ägartillskott om maximalt 3,7 Mkr under år 2013.

Av protokoll från extra möte i det verkställande utskottet dagen därpå, dvs. den 29 december 2012, framgår att det verkställande utskottet beslutade att omedelbart överföra ägartillskott om 3,7 Mkr till Blåsippan AB för omedelbar befordran till Samtid & Framtid AB. Den 7 januari 2013 fördes det över 3,7 Mkr från Sverigedemokraterna till Blåsippan AB. Den 14 januari 2013 fördes pengarna vidare från Blåsippan AB till Samtid & Framtid AB.

Den 2 januari 2013 registrerades Erik Almqvists bolag Mediakonsulterna Europa, med Erik Almqvist som styrelseledamot.

Den 21 januari 2013 anmäldes Martin Kinnunen som ny, ensam styrelseledamot i Samtid & Framtid AB.

2.3 Samtid & Framtid AB:s avtal med Per Björklund

Per Björklund hade som sagt fått lämna sina uppdrag och även sin tjänst som partikassör och ekonomichef i Sverigedemokraterna under hösten år 2012. Som kommer att framgå närmare av hans förhör kunde Per Björklund inte acceptera att han inte fick ha kvar sin tjänst som ekonomichef, eftersom han hade skött denna utan anmärkning. Han krävde därför att bli kompenserad med 18 månaders avgångsvederlag. Enligt vad han själv har berättat accepterade Sverigedemokraterna inte detta. Däremot var man, enligt vad han också har berättat, intresserade av att mot ersättning låta honom sköta ekonomin i Samtid & Framtid AB, men då i egenskap av konsult.

Den 31 januari 2013 träffade Samtid & Framtid AB, företrätt av Martin Kinnunen, ett avtal med Per Björklunds enskilda firma, enligt vilket Per Björklund åtog sig att sköta löpande ekonomisk redovisning, ekonomistyrning, budgetering m.m. Avtalet finns bifogat domen som bilaga 1. Av avtalet följer att det började löpa den 1 februari 2013 och att Samtid & Framtid AB hade rätt att säga upp det tidigast den 31 juli 2014, dvs. efter 18 månader. Av avtalet följer vidare att timpriset för Per Björklund var 465 kr exklusive moms samt att uppdraget fick omfatta *maximalt* 140 timmar per månad och *maximalt* 1 500 timmar/år. Vidare kan noteras att enligt avtalet skulle skriftlig rapportering av utfört arbete ske till uppdragsgivaren, dvs. Samtid & Framtid AB, varje månad. Vidare skulle en säkerhetskopior ur bokföringsprogrammet tillställas uppdragsgivaren varje månad.

I mars 2013 började Per Björklund fakturera Samtid & Framtid AB. Under år 2013 skickade han sammanlagt 10 fakturor. Vid vart och ett av tillfällena fakturerade han 81 375 kr inklusive moms (65 100 kr exklusive moms), vilket motsvarade enligt avtalet maximala 140 timmars arbete. Ett exempel på hur fakturorna såg ut finns i bilaga 2. Under år 2013 fakturerade Per Björklund alltså tjänster för sammanlagt 813 750 kr inklusive mervärdesskatt (651 000 kr exklusive mervärdesskatt).

Den 26 april 2013 fick Per Björklund behörighet som deklaraationsombud åt Samtid & Framtid AB.

2.4 Samtid & Framtid AB:s avtal med Erik Almqvists bolag Mediakonsulterna Europa AB

Några veckor efter avtalet med Per Björklund ingick Samtid & Framtid AB ett avtal med Erik Almqvists bolag Mediakonsulterna Europa AB. Enligt avtalet skulle Mediakonsulterna Europa AB under tre år tillhandahålla konsulttjänster inom mediaområdet samt inom ramen för detta genomföra ett visst uppdrag som var närmare specificerat i en uppdragsbeskrivning. Uppdraget skulle påbörjas den

1 april 2013. Enligt avtalet skulle ersättningen till Mediakonsulterna Europa AB uppgå till 3 Mkr exklusive mervärdesskatt (3,75 Mkr inklusive mervärdesskatt). Till detta kom särskild ersättning för kostnader. 3 Mkr exklusive mervärdesskatt skulle erläggas *innan* arbetet påbörjades, inom 30 dagar från det att avtalet hade undertecknats. Avtalet finns i bilaga 3. Det kan redan nu klargöras att åklagaren *inte* har påstått att avtalet med Mediakonsulterna Europa AB skulle vara ett skenavtal eller liknande, utan Mediakonsulterna Europa AB har, enligt åklagaren, såvitt kunnat utredas levererat en produkt till Samtid & Framtid AB.

2.5 Det fortsatta skeendet

Den 14 mars 2013 hölls ett möte i Sverigedemokraternas verkställande utskott. Det beslutades då att ge Blåsippan AB 895 125 kr i ägartillskott för vidarebefordran till Samtid & Framtid AB. Detta motsvarade storleksmässigt kostnaden för Per Björklunds tjänster (räknat på 140 timmar per vecka) under de elva månader månaderna (februari-december) år 2013 som denne jobbade på konsultbasis åt Samtid & Framtid AB. Den 26 mars 2013 sattes pengarna in på Blåsippan AB:s konto. Pengarna fördes vidare till Samtid & Framtid AB den 24 maj 2013.

Den 3 maj 2013 fakturerade Mediakonsulterna Europa AB 3,75 Mkr inklusive mervärdesskatt (3 Mkr exklusive mervärdesskatt) till Samtid & Framtid AB i enlighet med avtalet. Samtid & Framtid AB betalade fakturan tre dagar senare, dvs. den 6 maj 2013.

Sommaren 2013 upptäckte Yvonne Centervall på Axion Revisionsbyrå AB i Limhamn att det var problematiskt för Sverigedemokraterna att ge tillskott till Blåsippan AB respektive Samtid & Framtid AB i form av ägartillskott på det sätt som hade skett. Frågan behandlades på ett möte i det verkställande utskottet den 9 juli 2013. Det beslutades då att ändra tidigare beslut. Bl.a. skulle de 3,7 Mkr som Sverigedemokraterna tidigare hade tillfört Blåsippan AB, som i sin tur hade fört

pengarna vidare till Samtid & Framtid AB, istället redovisas mot valfond i Sverigedemokraterna och sedan som lån i Blåsippan AB respektive Samtid & Framtid AB, och alltså inte som ett ägartillskott. (Detsamma gällde 1,1 Mkr som hade tillförts Samtid & Framtid AB redan i början av år 2012). Förenklat uttryckt innebar detta att det skulle ske en internfakturerings mellan bolagen. Samtid & Framtid AB skulle följaktligen löpande ställa ut kundfakturer till Blåsippan AB för de kostnader som Samtid & Framtid hade haft. Samtid & Framtid AB skulle alltså, när det gällde den kostnad om 3 750 000 kr som bolaget hade haft i form av utbetalning till Mediakonsulterna Europa AB, ställa ut en faktura till Blåsippan AB på motsvarande belopp.

Den 16 juli 2013 skickade Yvonne Centervall ett mail till Björn Söder, Janita Kirschberg och Per Björklund samt en kopia till Mikael Jannert och Åsa Schönström (Westerberg) där hon informerade om den nya rutinen mellan bolagen.

Den 25 september 2013 beslutade Sverigedemokraternas verkställande utskott att även de 895 125 kr som hade överförts till Blåsippan AB och sedan vidare till Samtid & Framtid AB för att täcka kostnaden för Per Björklund skulle redovisas mot valfond i Sverigedemokraterna och därefter som lån i Blåsippan AB respektive Samtid & Framtid AB. Även här skulle det alltså ske en internfakturerings mellan bolagen på det sättet att Samtid & Framtid AB skulle ställa ut en faktura till Blåsippan AB motsvarande kostnaden för Per Björklunds konsultarbete under år 2013, dvs. 895 125 kr.

Det har i Per Björklunds dator påträffats två fakturor daterade den 16 respektive 18 december 2013. Fakturan den 16 december 2013 är ställd till Blåsippan AB från Samtid & Framtid AB och uppgår till 4 563 750 kr inklusive mervärdesskatt (3 651 000 kr plus mervärdesskatt om 912 750 kr). Fakturan den 18 december 2013 är på samma belopp men är utställd av Blåsippan AB till Sverigedemokraterna. Fakturorna avser kostnaden för Mediakonsulterna Europa AB (3,75 Mkr inklusive

mervärdesskatt, 3 Mkr exklusive mervärdesskatt) och för Per Björklund under år 2013 (813 750 kr inklusive mervärdesskatt, 651 000 kr exklusive mervärdesskatt; Per Björklund började ju fakturera först i mars 2013, så endast 10 fakturor fakturerades år 2013).

2.6 Skatteverkets förfrågan m.m.

Den 26 februari 2014 efterfrågade Åsa Westerberg på Axion bokföringen för Samtid & Framtid AB så att hon skulle kunna göra klart bokslutet för år 2013.

Den 4 mars 2014 lämnade Samtid & Framtid AB, genom Per Björklund, in tre försenade mervärdesskattedeklarationer för år 2013 (för perioden april-juni, juli-september och oktober- december). För samtliga perioder redovisades en utgående mervärdesskatt om 0 kr, dvs. att Samtid & Framtid AB inte hade haft några intäkter överhuvudtaget. Samtidigt begärde bolaget avdrag för ingående mervärdesskatt med vissa närmare angivna belopp.

I ett mail den 4 april 2014 från Åsa Westerberg till Per Björklund efterfrågade Åsa Westerberg fakturan från Samtid & Framtid AB till Blåsippan AB och informerade om att fakturan bör vara utställd innan fakturan från Blåsippan AB till Sverigedemokraterna är utställd.

Den 9 april 2014 fick Samtid & Framtid AB en förfrågan från Skatteverket angående de mervärdesskattedeklarationer som hade getts in till Skatteverket och i vilka man hade begärt avdrag för ingående mervärdesskatt, dvs. för kostnader som bolaget hade haft under år 2013. Skatteverket påtalade också att bolaget inte hade redovisat någon mervärdesskattepliktig omsättning och ville ha förklaring till vilken verksamhet som bolaget bedrev och när bolaget beräknade att starta försäljning i bolaget.

Sedan det uppdagats att Per Björklund inte hade gjort någon löpande bokföring för år 2013, fick Axion i uppdrag att göra denna. Den 15 april 2014 bokförde Åsa Westerberg affärshändelserna för år 2013, dvs. gjorde den löpande bokföring som Per Björklund underlåtit att göra.

Den 22 april 2014 inkom Martin Kinnunen med ett svar till Skatteverket och begärde anstånd med att besvara vissa frågor, då underlaget var hos revisorerna. När det gällde Samtid & Framtid AB:s verksamhet svarade Martin Kinnunen att den beräknades börja generera intäkter under maj 2014.

Den 24 april 2014 skickade Samtid & Framtid AB med hjälp av Axion en rättelse till Skatteverket. Den utgående mervärdsskatten hade då ändrats från 0 kr till 912 750 kr, vilket avsåg intäkten från Blåsippan AB om 4 563 750 kr i enlighet med vad som hade fakturerats Blåsippan AB.

Den 30 april 2014 återkom Martin Kinnunen till Skatteverket med svar på utestående frågor.

I april 2014 sade Samtid & Framtid AB upp konsultavtalet med Per Björklund.

Genom omprövningsbeslut den 28 maj 2014 påförde Skatteverket Samtid & Framtid AB ett skattetillägg om 182 550 kr (20 % av 912 750 kr) för att ha lämnat en oriktig uppgift om den utgående mervärdesskatten för perioden oktober-december 2013.

Den 1 juli 2014 gav Martin Kinnunen in en inkomstdeklaration för Samtid & Framtid AB. Enligt denna redovisade bolaget ett negativt resultat för år 2013 med knappt 600 000 kr.

Den 30 juli 2014 inkom Martin Kinnunen med årsredovisning till Skatteverket.

3. ÅKLAGARENS BEGÄRAN OCH DE TILLTALADES INSTÄLLNING

3.1 Sammanfattning av åklagarens begäran

Åklagaren har begärt att tingsrätten ska döma Martin Kinnunen för *grovt skattebrott* (åtalspunkterna 1.1, 3.1 och 4.1) samt *grovt bokföringsbrott* (6.1)

Åklagaren har begärt att tingsrätten ska döma Per Björklund för *medhjälp till grovt skattebrott* (2.1 och 5.1) samt *medhjälp till grovt bokföringsbrott* (7.1).

Åklagaren har även begärt att tingsrätten ska ålägga Samtid & Framtid AB en *företagsbot* om 1 000 000 kr (8.1).

Åklagarens stämningsansökan finns i bilaga 4. Gärningsbeskrivningarna redovisas även nedan.

3.2 Åklagarens gärningsbeskrivningar, korta kommentarer till dessa samt de tilltalades inställning

3.2.1 Grovt skattebrott, åtalspunkten 1.1 (Martin Kinnunen)

Gärningsbeskrivning

Martin Kinnunen har i egenskap av styrelseledamot felaktigt deklarerat att utgående momsen för bolaget Samtid & Framtid AB, 16556873-6788, med säte i Årsta, Stockholm, var 0 kr såvitt avser momsredovisningsperioden för fjärde kvartalet 2013, trots att utgående momsen i själva verket uppgick till 912 750 kr. Skattedeklarationen ingavs till Skatteverket den 4 mars 2014 i Storstockholmsområdet och Blekinge, Sverige. Därigenom har han gett upphov till fara för att skatt i form av utgående moms med ett belopp om 912 750 kr undandras det allmänna.

Brottet är grovt för att det rört mycket betydande belopp.

Martin Kinnunen begick gärningen med uppsåt.

Förklarande kommentar från åklagaren

Detta avser en av de tre försenade mervärdesskattedeklarationer som Per Björklund gav in till Skatteverket den 4 mars 2014, närmare den som avsåg fjärde kvartalet 2013. Som framgått ovan hade det beslutats att Samtid & Framtid AB skulle fakturera Blåsippan AB kostnaden för Per Björklunds och Mediakonsulterna Europa AB:s konsultarvode för år 2013 om sammanlagt 4 563 750 kr inklusive mervärdesskatt. Utgående mervärdesskatt om 912 750 kr skulle därmed ha redovisats på denna transaktion. Detta har inte skett, varför det har förelegat fara för att skatt i form av utgående mervärdesskatt om 912 750 kr skulle undandras det allmänna.

Martin Kinnunens inställning

Martin Kinnunen har förnekat brott. Han har vidgått att utgående mervärdesskatt skulle ha deklarerats på ovan beskrivet sätt. Han har sagt sig inte ha haft uppsåt vare sig till att lämna oriktig uppgift till Skatteverket eller att undandra skatt. Vidare bör det enligt Martin Kinnunen övervägas om inte självrättelse ska anses ha skett.

3.2.2 Medhjälp till grovt skattebrott, åtalspunkten 2.1 (Per Björklund)

Gärningsbeskrivning

Per Björklund har i egenskap av deklarationsombud och bokförare främjat grovt skattebrott genom dåd genom att felaktigt deklarerat att utgående moms för bolaget Samtid & Framtid AB, 16556873-6788, med säte i Årsta, Stockholm, var 0 kr såvitt avser momsredovisningsperioden fjärde kvartalet 2013, trots att utgående moms i själva verket uppgick till 912 750 kr. Per Björklund ingav skattedeklarationen till Skatteverket den 4 mars 2014 i Storstockholmsområdet och Blekinge, Sverige. Därigenom har han i egenskap av medhjälpare gett upphov till fara för att skatt i form av utgående moms med ett belopp om 912 750 kr undandras det allmänna.

Brottet är grovt för att det rört mycket betydande belopp.

Per Björklund begick gärningen med uppsåt.

Per Björklunds inställning

Per Björklund har förnekat brott. Han har vidgått att utgående mervärdesskatt skulle ha deklarerats på ovan beskrivet sätt. Han har sagt sig inte ha haft uppsåt vare sig till att lämna oriktig uppgift till Skatteverket eller att undandra skatt. Vidare bör det enligt Per Björklund övervägas om inte självvrättelse ska anses ha skett.

3.2.3 Grovt skattebrott, åtalspunkten 3.1 (Martin Kinnunen)

Gärningsbeskrivning

Martin Kinnunen har i egenskap av styrelseledamot lämnat felaktiga uppgifter i inkomstdeklaration för bolaget Samtid & Framtid AB, 16556873-6788, med säte i Årsta, Stockholm. Inkomstdeklarationen ingavs till Skatteverket den 1 juli 2014 i Storstockholmsområdet och Skåne, Sverige. Därigenom har han gett upphov till fara för att statlig inkomstskatt för bolag med ett totalt belopp om cirka 638 220 kr undandras det allmänna, varav cirka 495 000 kr avser inkomstskatteeffekten av att delar av konsultkostnaderna avseende Mediekonsulterna Europa AB felaktigt har kostnadsförts under räkenskapsåret 2013, när de rätteligen borde ha kostnadsförts under räkenskapsåren 2014 och 2015, och varav cirka 143 220 kr avser inkomstskatteeffekten av att konsultkostnader avseende Per Björklund felaktigt har kostnadsförts Samtid & Framtid AB under räkenskapsåret 2013.

Martin Kinnunen begick gärningen med uppsåt.

Förklarande kommentar från åklagaren

Samtid & Framtid AB har den 6 maj 2013 betalt en faktura om 3,75 Mkr till Mediakonsulterna Europa AB. Enligt avtalet skulle uppdragstagaren utföra ett arbete under tre års tid med början den 1 april 2013. Betalning har erlagts innan arbetet påbörjats. I ett sådant fall, där det ska utföras arbete under tre års tid, ska kostnaden om 3 Mkr exklusive mervärdesskatt periodiseras över dessa tre år. Av de 36 månader som avtalet omfattar ska endast en kostnad motsvarande 9 månader alltså belasta resultatet för räkenskapsåret 2013, dvs. 750 000 kr exklusive mervärdesskatt. Samtid & Framtid AB har istället låtit hela kostnaden belasta resultatet för räkenskapsåret 2013. Detta har lett till ett negativt resultat för år 2013

och gett upphov till fara för att inkomstskatt om cirka 495 000 kr skulle undandras det allmänna.

När det gäller Per Björklunds fakturor till Samtid & Framtid AB så har dessa varit osanna. Per Björklund har inte arbetat 140 timmar per månad som det angetts på var och en av fakturorna. Han har jobbat i mycket begränsad utsträckning med Samtid & Framtid AB under år 2013. (Om åklagarens syn på fakturorna, se mera nedan under rubriken 6.1.4)

Martin Kinnunens inställning

Martin Kinnunen har förnekat brott. Han har vidgått att kostnaden för Mediakonsulterna Europa AB borde ha periodiserats. Han har sagt sig inte ha haft uppsåt till vare sig att lämna oriktig uppgift till Skatteverket eller till skatteundandragande. Han har pläderingsvis särskilt pekat på den omständigheten att Axion vid det här laget hade övertagit allt bokföringsmaterial från Per Björklund, att Axion haft tillgång till både avtalet med Mediakonsulterna Europa AB (och såvitt framkommit även läst det) och fakturan utställd av det bolaget men ändå inte gjort någon periodisering. Det kan i ett sådant fall, enligt Martin Kinnunen, där Åsa Westerberg dessutom vidgått att Axion kan ha missat periodiseringen, inte läggas honom till last som skattebrott att han missat att ha missat detta.

Han har bestritt att fakturorna från Per Björklund varit osanna.

3.2.4 Grovt skattebrott, åtalspunkten 4.1 (Martin Kinnunen)

Gärningsbeskrivning

Martin Kinnunen har i egenskap av styrelseledamot lämnat felaktiga uppgifter i Skattedeklarationer till Skatteverket såvitt avser fyra momsredovisningsperioder för ingående moms under vart och ett av kvartal 1 - 4 2013 för bolaget Samtid & Framtid AB, 16556873-6788, med säte i Årsta, Stockholm. Skattedeklarationerna ingavs till Skatteverket under perioden den 13 maj 2013 till den 4 mars 2014 i Storstockholmsområdet och Blekinge, Sverige, enligt nedan

Antal brott	Brottstid	Brottsplats
1	2013-05-13	Storstockholmsområdet och Blekinge, Sverige
3	2014-03-04	Storstockholmsområdet och Blekinge, Sverige

Därigenom har han gett upphov till fara för att skatt i form av ingående moms med ett belopp om sammanlagt cirka 162 750 kr felaktigt tillgodoräknas.

Brottet är grovt för att det sammantaget rört mycket betydande belopp och för att vilseledande bokföring har använts.

Martin Kinnunen begick gärningen med uppsåt.

Förklarande kommentar från åklagaren

Även denna åtalspunkt rör de tio osanna fakturor som Per Björklund ställt ut till Samtid & Framtid AB och fått betalt för under år 2013. Detta har gett upphov till fara för att skatt i form av ingående mervärdesskatt om cirka 162 750 kr (16 275*10) felaktigt tillgodoräknats Samtid & Framtid AB.

Martin Kinnunens inställning

Martin Kinnunen har förnekat brott. Han har bestritt att fakturorna från Per Björklund varit osanna.

3.2.5 Medhjälp till grovt skattebrott, åtalspunkten 5.1 (Per Björklund)

Gärningsbeskrivning

Per Björklund har i egenskap av deklarationsombud och bokförare främjat grovt skattebrott genom råd och dåd genom att han lämnat felaktiga uppgifter i skattedeklarationer till Skatteverket såvitt avser fyra momsredovisningsperioder för ingående moms under vart och ett av kvartal 1 - 4 2013 för bolaget Samtid & Framtid AB, 16556873-6788, med säte i Årsta, Stockholm. Skattedeklarationerna ingavs till Skatteverket under perioden den 13 maj 2013 till den 4 mars 2014 i Storstockholmsområdet och Blekinge, Sverige, enligt nedan

Antal brott	Brottstid	Brottsplats
1	2013-05-13	Storstockholmsområdet och Blekinge, Sverige
3	2014-03-04	Storstockholmsområdet och Blekinge, Sverige

Därigenom har han i egenskap av medhjälpare gett upphov till fara för att skatt i form av ingående moms med ett belopp om sammanlagt cirka 162 750 kr felaktigt tillgodoräknas.

Brottet är grovt för att det sammantaget rört mycket betydande belopp och för att vilseledande

bokföring har använts.

Per Björklund begick gärningen med uppsåt.

Per Björklunds inställning

Per Björklund har förnekat brott. Han har bestritt att fakturorna varit osanna.

3.2.6. Grovt bokföringsbrott åtalspunkten 6.1 (Martin Kinnunen)

Gärningsbeskrivning

Martin Kinnunen har under 2013 varit företrädare för Samtid & Framtid AB (16556873-6788), med säte i Årsta, Stockholm.

Martin Kinnunen har uppsåtligt eller i andra hand av oaktsamhet åsidosatt bokföringsskyldigheten enligt bokföringslagen. Åsidosättandet består i att:

- a) Uppkomna affärshändelser inte löpande har bokförts.
- b) Osanna fakturor avseende konsultarvode om cirka 651 000 kr har bokförts.
- c) Kostnader i rörelsen om cirka 2 250 000 kr, som rätteligen borde ha periodiserats till räkenskapsåren 2014 och 2015, har felaktigt periodiserats till räkenskapsåret 2013 .

Åsidosättandet avser räkenskapsåret mellan den 1 januari 2013 och den 31 december 2013 och har skett i Storstockholmsområdet, Sverige.

Till följd härav har rörelsens förlopp och ekonomiska resultat inte i huvudsak kunnat bedömas med ledning av bokföringen.

Gärningen är grov med hänsyn till att åsidosättandet avsett mycket betydande belopp och avsett användande av osanna fakturor.

Förklarande kommentar från åklagaren

- a) Per Björklund har inte utfört någon löpande bokföring i Samtid & Framtid över huvud taget under räkenskapsåret 2013.
- b) Som tidigare anförts har Per Björklunds fakturor varit osanna.
- c) Som också anförts tidigare skulle kostnaden för Mediekonsulterna Europa AB ha periodiserats över tre år, vilket inte har skett.

Martin Kinnunens inställning

Martin Kinnunen har förnekat brott.

- a) Han har vidgått att Per Björklund inte utfört någon löpande bokföring. Han har sagt sig inte ha fått information om detta förrän våren 2014 och har därför inte haft uppsåt. Han har inte heller agerat oaktsamt, eftersom han inte haft skäl att tro att Per Björklund inte skulle klara av arbetet och inte heller fått några som helst indikationer på detta.
- b) Han har bestritt att Björklunds fakturor varit osanna.
- c) Han har medgett att periodisering borde ha skett, men sagt sig inte ha vare sig förstått detta eller bort förstå det.

3.2.7 Medhjälp till grovt bokföringsbrott, åtalpunkten 7.1 (Per Björklund)

Gärningsbeskrivning

Per Björklund har främjat grovt bokföringsbrott genom råd och dåd genom att han varit deklarationsombud och bokförare för Samtid & Framtid AB (16556873-6788), med säte i Årsta, Stockholm.

Per Björklund har uppsåtligen eller i andra hand av oaktsamhet åsidosatt bokföringsskyldigheten enligt bokföringslagen. Åsidosättandet består i att han i egenskap av medhjälpare har gjort följande:

- a) Underlåtit att löpande bokföra uppkomna affärshändelser.
- b) Fabricerat osanna fakturor avseende konsultarvode uppgående till cirka 651 000 kr.

Åsidosättandet avser räkenskapsåret mellan den 1 januari 2013 och den 31 december 2013 och har skett i bl.a. Lyckeby i Karlskrona kommun, Sverige.

Till följd härav har rörelsens förlopp och ekonomiska resultat inte i huvudsak kunnat bedömas med ledning av bokföringen.

Gärningen är grov med hänsyn till att åsidosättandet avsett mycket betydande belopp och avsett användande av osanna fakturor.

Per Björklunds inställning

Per Björklund har erkänt medhjälp till bokföringsbrott, brott av normalgraden, bestående i att ha underlåtit att bokföra uppkomna affärshändelser (punkten a). Han har förnekat brott i övrigt.

3.2.8 Talan om företagsbot, punkt 8.1 (Samtid & Framtid AB)

Åklagarens begäran

Det yrkas att tingsrätten ålägger Samtid & Framtid AB, 16556873-6788, att betala en företagsbot om 1 000 000 kr på grund av brotten i denna stämningsansökan som är begångna i utövningen av bolagets näringsverksamhet.

Bolaget har inte gjort vad som skäligen kunnat krävas för att förebygga brottsligheten. Brotten har begåtts av Martin Kinnunen, som varit i ledande ställning grundad på befogenhet att företräda näringsidkaren eller att fatta beslut på näringsidkarens vägnar genom att han varit styrelseledamot.

Samtid & Framtid AB:s inställning

Bolaget har bestritt åklagarens begäran.

3.3 Åklagarens sammanfattande resonemang när det gäller Martin Kinnunens uppsåt

När det gäller de grova skattebrott där Per Björklund varit den som rent faktiskt lämnat den, enligt åklagaren, oriktiga uppgiften till Skatteverket (åtalpunkten 1.1 och 4.1) så har åklagaren *inte* gjort gällande att Martin Kinnunen på något sätt *uppsatt* Per Björklund att lämna oriktiga uppgifter. Åklagaren har *inte heller* påstått att Martin Kinnunen har *känt till* att Per Björklund lämnat oriktiga uppgifter. På motsvarande sätt har åklagaren *inte* gjort gällande att Martin Kinnunen *uppsatt* Per Björklund att underlåta att löpande bokföra affärshändelser i bolaget samt *inte heller* att han *känt till* att Per Björklund underlåtit att göra detta.

Vad åklagaren har gjort gällande är att Martin Kinnunen handlat med s.k. likgiltighetsuppsåt. Med detta avses att en person insett att det funnits en risk för att något ska inträffa eller för att det förhållit sig på ett visst sätt samt att omständigheterna visat att personen förhållit sig likgiltig inför riskens förverkligande.

Åklagaren har utvecklat sitt resonemang enligt följande. Martin Kinnunen har varit ensam styrelseledamot i Samtid & Framtid AB. Enligt 8 kap. 4 § ABL svarar styrelsen för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Styrelsen ska fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation. Styrelsen ska se till att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Om vissa uppgifter delegeras till annan, ska styrelsen handla med omsorg och fortlöpande kontrollera om delegationen kan upprätthållas. Åklagaren har inga synpunkter på organisationen som sådan, dvs. att Martin Kinnunen i egenskap av styrelseledamot, genom avtalet med Per Björklund, delegerat vissa arbetsuppgifter rörande bolagets ekonomi. Däremot har Martin Kinnunen brustit i sitt ansvar på det sättet att han inte fortlöpande kontrollerat om denna delegation har kunnat upprätthållas. Åklagaren har exempelvis beträffande åtalspunkten 1.1 (ägartillskottet som ändrades till en internfakturering och som ledde till att utgående mervärdesskatt inte redovisades) anfört att Martin Kinnunen under hösten 2013 förstått att det beslutats om en ny rutin och att detta måste lösas på ett tillfredsställande sätt, men att Martin Kinnunen inte gjort något, utan förhållit sig likgiltig. På motsvarande sätt har åklagaren, beträffande åtalspunkten 6.1 (underlåtenheten att löpande bokföra affärshändelser) anfört att Martin Kinnunen inte har kontrollerat att bokföringen skötts och därmed förhållit sig likgiltig inför följderna.

Martin Kinnunen har invänt mot åklagarens resonemang i flera avseenden, inte minst när det gäller åklagarens påstående att han handlat med likgiltighetsuppsåt. Vidare har han invänt att enbart bristande tillsyn i ett bolag inte kan leda till ett ansvar för ett aktivt skattebrott.

4. BEVISNINGEN I MÅLET

4.1 Sammanställning

Per Björklund och Martin Kinnunen har hörts över åtalet. På åklagarens begäran har vittnesförhör hållits med Bo Henriksson, Yvonne Centervall, Åsa Westerberg och Björn Söder. Åklagaren, Per Björklund och Martin Kinnunen har alla åberopat skriftlig bevisning.

I bilaga 5 finns en redovisning över vad de hörda personerna har berättat i målet.

5. RÄTTSLIG REGLERING

5.1 Tillämpliga bestämmelser

Den som på annat sätt än muntligen *uppsåtligen* lämnar oriktig uppgift till myndighet och därigenom ger upphov till fara för att skatt undandras det allmänna eller felaktigt tillgodoräknas eller återbetalas till honom själv eller annan döms för *skattebrott* till fängelse i högst två år (2 § skattebrottslagen, 1971:69).

Om brott som avses i 2 § är grovt, döms för *grovt skattebrott* till fängelse, lägst sex månader och högst sex år (4 §). Vid bedömande om brottet är grovt ska särskilt beaktas om det rört mycket betydande belopp, om gärningsmannen använt falska handlingar eller vilseledande bokföring eller om förfarandet ingått som ett led i en

brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning eller i annat fall varit av synnerligen farlig art.

Den som på eget initiativ vidtar åtgärd som leder till att skatten kan påföras eller återbetalas med rätt belopp, döms inte till ansvar för skattebrott (12 §).

Den som *uppsåtligen eller av oaktsamhet* åsidosätter bokföringsskyldighet enligt bokföringslagen (1999:1078) genom att underlåta att bokföra affärshändelser eller bevara räkenskapsinformation eller genom att lämna oriktiga uppgifter i bokföringen eller på annat sätt, döms, om rörelsens förlopp, ekonomiska resultat eller ställning till följd härav inte kan i huvudsak bedömas med ledning av bokföringen, för *bokföringsbrott* till fängelse i högst två år eller, om brottet är ringa, till fängelse i högst sex månader. Om brottet är grovt, döms för *grovt bokföringsbrott* till fängelse i lägst sex månader och högst sex år. Vid bedömande av om brottet är grovt ska särskilt beaktas om åsidosättandet avsett mycket betydande belopp eller om gärningsmannen använt falska handling eller om gärningen ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt eller om gärningen annars varit av särskilt farlig art. (BrB 11:5)

Enligt 5 kap. 1 § bokföringslagen ska affärshändelserna bokföras så att de kan presenteras i registreringsordning (grundbokföring) och i systematisk ordning (huvudbokföring). Detta ska ske på ett sådant sätt att det är möjligt att kontrollera fullständigheten i bokföringsposterna och överblicka verksamhetens förlopp, ställning och resultat. Enligt 5 kap. 2 § samma lag ska kontanta in- och utbetalningar bokföras senast påföljande arbetsdag. Andra affärshändelser ska bokföras så snart det kan ske. Affärshändelserna får bokföras senare, om det finns skäl för det och det är förenligt med god redovisningssed. Ett företag vars årliga nettoomsättning normalt uppgår till högst tre miljoner kronor får dröja med att bokföra affärshändelserna tills betalning sker. Vid räkenskapsårets utgång ska dock samtliga då obetalda fordringar och skulder bokföras. (2 §)

Enligt 14 kap. 2 § inkomstskattelagen (1999:1229) ska resultatet beräknas enligt bokföringsmässiga grunder. Vid beräkningen av resultatet ska inkomster tas upp som intäkt och utgifter dras av som kostnad det beskattningsår som de hänför sig till enligt god redovisningssed, om inte något annat är särskilt föreskrivet i lag. På motsvarande sätt anføres i 2 kap. 4 § punkten 4 årsredovisningslagen (1995:1554) att intäkter och kostnader som är hänförliga till räkenskapsåret ska tas med oavsett tidpunkten för betalningen.

Ansvar för viss gärning ska utdömas inte bara den som utfört gärningen utan även annan som främjat denna med råd eller dåd (BrB 23:4).

För brott som har begåtts i utövningen av näringsverksamhet ska, på begäran av åklagare, näringsidkaren åläggas företagsbot, om det för brottet är föreskrivet strängare straff än penningböter och

1. Näringsidkaren inte har gjort vad som skäligen kunnat krävas för att förebygga brottsligheten, eller
2. Brottet har begåtts av
 - a) en person i ledande ställning grundad på befogenhet att företräda näringsidkaren eller att fatta beslut på näringsidkarens vägnar, eller
 - b) en person som annars haft ett särskilt ansvar för tillsyn eller kontroll i verksamheten (BrB 36:7).

Företagsbot ska fastställas till lägst fem tusen kronor och högst tio miljoner kronor (BrB 36:8). När storleken på företagsboten bestäms ska särskild hänsyn tas till vissa närmare angivna omständigheter (BrB 36:9). I vissa fall får företagsboten sättas lägre än vad som annars borde ha skett (BrB 36:10).

Enligt 4 kap. 11 § regeringsformen får en riksdagsledamot skiljas från sitt uppdrag om han eller hon genom brott har visat sig *uppenbart olämplig för uppdraget*.

Beslut om detta fattas av den domstol som dömer över brottet, och domstolen har att självständigt (ex officio) ta upp frågan, dvs. även om inte åklagaren framställer någon begäran om det. En förutsättning är, enligt bestämmelse i brottsbalken (20:4), att straffet för brottet är fängelse i två år eller däröver.

Rättens avgörande ska grundas på det som förekommit vid huvudförhandlingen, inget annat (RB 30:2).

5.2 Kravet på uppsåt vid skattebrott

Som anförts ovan förutsätter straffansvar för skattebrott enligt 2 § skattebrottslagen att den tilltalade begått gärningen uppsåtligen. När det gäller aktivt skattebrott, dvs. oriktigt uppgiftslämnande, ska uppsåtet omfatta att en oriktig uppgift lämnas och att skatt undandras det allmänna. Det krävs emellertid inte att uppsåtet omfattar vilka skatter och avgifter som kan påverkas av handlandet eller exakt vilket belopp som riskerar att undandras (NJA 2007 s. 929 och NJA 2010 s. 306). Vanliga uppsåtsregler ska tillämpas.

Aktivt skattebrott är straffbelagt även vid (grovt) oaktsam handling som vårdslös skatteuppgift enligt 5 § skattebrottslagen. Åtalet i det här målet omfattar emellertid inte något påstående om ansvar för vårdslös skatteuppgift.

5.3 Det så kallade företagaransvaret

5.3.1 Allmänt

Med företagaransvar avses i allmänhet det straffrättsliga ansvar en företrädare för ett bolag kan drabbas av till följd av *underlåtenhet att utöva tillsyn* eller kontroll över den verksamhet som företaget bedriver. Företagaransvaret är inte lagreglerat utan har utvecklats genom rättspraxis och den juridiska litteraturen (se t.ex. Anna-Lena Dahlqvist och Rolf Holmqvist, *Brotten i näringsverksamhet*, 2 uppl. 2010, s. 68-95, Anna-Lena Dahlqvist, *Skattebrott och skattelagarna*, 2003, s. 81-88). Ett

framträdande drag hos företagaransvaret är dess funktion att peka ut vem som i gärningsmannaskap är ansvarig vid s.k. *äкта underlåtenhetsbrott* som har begåtts inom ramen för ett företags verksamhet. Med äkta underlåtenhetsbrott avses att det av själva brottsbeskrivningen framgår att det straffbelagda beteendet ska eller kan bestå av underlåtenhet. Lagstiftaren har i dessa fall uttryckligen bestämt när straffbar underlåtenhet ska föreligga.

Den juridiska litteraturen ger ingen enhetlig bild av vad som ligger i principerna om företagaransvar. Det har från visst håll hävdats att företagaransvaret skulle vara något skilt från straffbestämmelsen, närmast i form av en härledd kontroll- eller tillsynsskyldighet. Därför skulle det för ansvar vara tillräckligt att företagsledaren åsidosatt sin skyldighet culpöst (dvs. genom oaktsamhet) oavsett vad straffbestämmelsen ställer upp för subjektivt rekvisit (Ivar Strahl, Allmän straffrätt i vad gäller brotten, 1976, s. 354-363). Två skiljaktiga ledamöter i Högsta domstolen har i ett avgörande den 12 mars 2012, i mål nr B 3800-11 (NJA 2012 N 5) anført att vissa av åsikterna angående företagaransvaret i viss mån måste ifrågasättas, bl.a. mot bakgrund av de grundläggande rättssäkerhetsprinciper som numera har kommit till uttryck på olika sätt.

5.3.2 Företagaransvar vid skattebrott

Högsta domstolen har i ovan nämnt avgörande undanröjt en hovrättsdom rörande skattebrott på den grunden att hovrätten eftergivit kravet på uppsåt. Hovrätten hade fällt två personer till ansvar för grovt skattebrott respektive skattebrott på den grunden att de varit legala ställföreträdare för bolagen och att de agerat *grovt oaktsamt* genom att underlåta att kontrollera förhållandena i bolagen. Högsta domstolen konstaterade att *en tillämpning av principerna om s.k. företagaransvar innebär inte att kravet på uppsåt kan efterges när det gäller brott som förutsätter uppsåt hos gärningsmannen.*

Högsta domstolens minoritet har vidareutvecklat resonemanget på följande sätt.

I skattebrottslagen (1971:69) finns det upptaget olika former av skattebrott. I 2 § föreskrivs det att den som på annat sätt än muntligen uppsåtligen lämnar oriktig uppgift till myndighet eller underlåter att till myndighet lämna deklaration, kontrolluppgift eller annan föreskriven uppgift och därigenom ger upphov till fara för att skatt undandras det allmänna eller felaktigt tillgodoräknas eller återbetalas till honom eller henne själv eller annan döms för skattebrott. Av 4 § skattebrottslagen följer att om ett brott enligt 2 § är att anse som grovt ska dömas för grovt skattebrott. Aktivt skattebrott är straffbelagt även vid oaktsam handling som vårdslös skatteuppgift enligt 5 § skattebrottslagen. Däremot finns passivt skattebrott endast som uppsåtligt brott. I det här fallet är det fråga om ett aktivt skattebrott och åtalet omfattar inte något påstående om ansvar för vårdslös skatteuppgift.

I fråga om passivt skattebrott hänförligt till ett skattesubjekt som är en juridisk person är utgångspunkten att den som intar ställning av ett verkställande beslutsorgan (typiskt sett den som ensam utgör styrelse eller är verkställande direktör) eller av ledamot i ett sådant organ (typiskt sett en styrelseledamot) är ansvarssubjekt. Vidare kan den som utan att formellt inta ställning av ett verkställande beslutsorgan eller av ledamot i ett sådant organ på grund av sin faktiska maktställning vara ansvarig som sådan. En förflyttning av ansvarsplaceringen kan ske genom en straffrättsligt godtagbar delegering. Därutöver förefaller det inte föreligga något egentligt behov av principer för den straffrättsliga ansvarsplaceringen.

Vid aktivt skattebrott, som det alltså här är fråga om, behövs det över huvud taget ingen metod för ansvarsplaceringen av gärningsmannaskapet (jfr Wennberg i Festskrift till Jareborg, s. 648 och 653). Den är gärningsman som har lämnat den oriktiga uppgiften. *Det utesluter inte att den som har tillsyn över verksamheten kan ha ett ansvar för uppgiftens riktighet. Emellertid handlar det då inte om ett företagaransvar utan om gärningsmannaskap eller ett främjande. Det i 2 § skattebrottslagen föreskrivna kravet på uppsåt gäller som vanligt.*

Hovrätten har som redogjorts för i det föregående hänfört sig till principerna om företagaransvar. Hovrätten har emellertid inte tillämpat dessa principer för att fastställa vem som är ansvarssubjekt. De tilltalade har enligt gärningsbeskrivningen lämnat de oriktiga uppgifterna, och de ansvarar således såsom gärningsmän om brottsrekvisiten är uppfyllda. *Principerna om företagaransvar har av hovrätten i stället tillämpats för att sänka det krav som i subjektivt hänseende gäller för ansvar enligt 2 § skattebrottslagen, nämligen att den oriktiga uppgiften ska vara täckt av uppsåt.* Hovrätten har således ansett att det för straffansvar är tillräckligt med att en underlåten kontroll av underlaget för uppgiftslämnandet är att anse som grovt oaktsam. Emellertid kan, som har framhållits i det

föregående (se p. 9 ovan), lagbudets krav i subjektivt hänseende inte frångås ens om principerna om företagaransvar skulle vara tillämpliga.

Att såsom hovrätten har gjort döma för grovt oaktsamt handlande med avseende på de oriktiga skatteuppgifterna innebär att hovrätten inte har tagit ställning till det subjektiva rekvisitet på uppsåt i 2 § skattebrottslagen. Genom sin felaktiga tillämpning av principerna för företagaransvar har hovrätten i de aktuella delarna också kommit att gå utanför den ram som åklagaren dragit upp genom gärningsbeskrivningarna i åtalet, eftersom åklagaren inte har gjort gällande något annat än uppsåtligt handlande.

5.4 Deklarationsombud

Regler om deklarationsombud finns i 6 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244).

Enligt 5 § får ett deklarationsombud bl.a. lämna deklaration, men bara elektroniskt.

Ett deklarationsombud ska enligt 6 § godkännas av Skatteverket. Bestämmelser om deklarationsombud fanns tidigare i lagen (2005:1117) om deklarationsombud. I

förarbetena till den lagen (2005/06:31 s.36 f.) diskuterades bl.a., efter att

Riksåklagaren i ett remissvar gett uttryck för tveksamhet, i vad mån en

ställföreträdare för ett bolag kan göra sig skyldig till ett aktivt skattebrott i de fall

deklarationen har undertecknats och lämnats av ombudet. Följande anfördes i denna fråga.

Lagen omfattar bl.a. förfaranden som ger upphov till fara för att skatt undandras det allmänna på grund av oriktiga uppgifter. Ansvar för skattebrott förutsätter bl.a. att gärningsmannen uppsåtligen lämnar oriktig uppgift till myndighet (aktivt brott) eller underlåter att lämna vissa uppgifter till myndighet (passivt brott, se 2 § SkBrL). Ansvar kan även aktualiseras för vårdslös skatteuppgift (se 5 § SkBrL). För detta krävs dock att oaktsamheten varit grov och att gärningsmannen lämnat den oriktiga uppgiften till myndighet. Endast aktiva förfaranden omfattas således av brottet vårdslös skatteuppgift. Att en huvudman som uppsåtligen underlåter att lämna uppgifter till Skatteverket kan fällas till ansvar för passivt brott enligt 2 § SkBrL även om han eller hon har ett deklarationsombud kan det inte råda några tveksamheter om. *Riksåklagaren har emellertid uttryckt tveksamhet i fråga om en ställföreträdare för ett bolag kan göra sig skyldig till ett aktivt skattebrott i de fall deklarationen har undertecknats och lämnats av ombudet. Enligt regeringens bedömning torde den nu föreslagna regleringen inte heller påverka den deklarationsskyldiges ansvar för aktivt skattebrott.*

Det bör i sammanhanget påpekas att det aktiva skattebrottet för sin tillämpning förutsätter att den deklarationsskyldige lämnar oriktig uppgift till myndighet. Detta innebär att den deklarationsskyldige inte kan hållas straffrättsligt ansvarig för felaktigheter som, helt utan hans eller hennes förskyllan, lämnats i en deklaration av ombudet, förutsatt att fullständiga och korrekta uppgifter lämnats till denne.

6. TINGSRÄTTENS BEDÖMNING

6.1 Skuldfrågan

6.1.2 Åtalspunkten 1.1 och 2.1 (Grovt skattebrott, Martin Kinnunen, och Medhjälp till grovt skattebrott, Per Björklund)

Inledande överväganden

I målet är utrett att Per Björklund den 4 mars 2014, dvs. strax innan Samtid & Framtid AB avslutat samarbetet med honom, gett in tre försenade mervärdesskattedeklarationer för bolaget till Skatteverket. En av dem, den som är aktuell i denna åtalpunkt, har avsett utgående mervärdesskatt under fjärde kvartalet 2013. För perioden har utgående mervärdesskatt redovisats till 0 kr. Hänsyn har således inte tagits till den internfakturerings till Blåsippa AB som det beslutats om skulle ske och som föranlett en utgående mervärdesskatt om 912 750 kr. Det har därför lämnats en oriktig uppgift till Skatteverket med fara för skatteundandragande som följd.

Per Björklunds ansvar

Det är Per Björklund, i egenskap av deklarationsombud och ansvarig för bolagets ekonomi, som har lämnat in deklarationen till Skatteverket. Det finns därför i och för sig förutsättningar att anse att han främjat ett skattebrott. Detta förutsätter

emellertid, som anförts ovan, att Per Björklunds uppsåt omfattar både att en oriktig uppgift har lämnats och att skatt undandragits det allmänna.

Åklagaren har inte hävdats att Per Björklund medvetet lämnat en oriktig uppgift, dvs. att han insett/förstått att uppgiften som han lämnat varit felaktig. Åklagaren har även beträffande honom gjort gällande likgiltighetsuppsåt. Åklagaren har härvid lyft fram att Per Björklund haft kunskaper i ekonomi, att han ingått avtal med Samtid & Framtid AB att sköta ekonomin i bolaget, att han fått del av Yvonne Centervalls mail den 16 juli 2013 om de nya rutinerna beträffande de tillskott som gjorts i bolaget samt att Per Björklund då borde ha tagit kontakt med styrelsen, dvs. Martin Kinnunen, och samrått med denne för att se till att allt sköttes korrekt, men att Per Björklund inte har gjort detta.

Per Björklund har ostridigt fått del av Yvonne Centervalls mail den 16 juli 2013. Av mailet framgår bl.a. att de 3,7 Mkr som tidigare under året tillförts Samtid & Framtid AB inte längre skulle betraktas som ett ägartillskott, utan istället skulle föranleda internfakturerings, bl.a. mellan Samtid & Framtid AB och Blåsippan AB. Per Björklund har således fått viss information om hur dessa tillskott skulle bokföras och därmed, indirekt, även hur mervärdesskatten skulle påverkas. Mot detta ska ställas att innehållet i mailet inte är helt lätt att tillgodogöra sig, vilket Per Björklund också har invänt. Han har också invänt att själva transaktionen hade skett långt innan det aktuella mailet skickades ut, varför han inte reflekterade över att mervärdesskatten skulle påverkas genom den nya rutinen, en invändning som inte helt kan bortses ifrån. Det ska i detta sammanhang noteras att det i mailet den 16 juli 2013 inte sägs något om vad som skulle gälla beträffande de 895 125 kr som tillförts Samtid & Framtid AB den 22 maj 2013 och som skulle täcka kostnaden för Per Björklund. Denna fråga hade inte ens behandlats vid den tidpunkt då mailet skickades, dvs. den 16 juli 2013. Denna fråga behandlades vid ett möte i det verkställande utskottet först den 25 september 2013. Det beslutades då att även dessa 895 125 kr skulle redovisas mot valfond i Sverigedemokraterna och därefter

som lån i Blåsippan AB respektive Samtid & Framtid AB, dvs. genom s.k. internfakturerings. Av protokollet framgår att det har skickats till ”Ekonomienheten”. Vilken information som därefter har skickats ut till exempelvis Per Björklund har inte framkommit.

Mot nu angiven bakgrund kan det konstateras att Per Björklund haft tillgång till information som gjort att han borde ha förstått att mervärdesskatten kunde påverkas. Det går av utredningen emellertid inte att dra den slutsatsen att Per Björklund rent faktiskt insett risken för detta och därmed inte heller risken för att uppgiften i deklarationen varit felaktig. Han kan därför inte åläggas något likgiltighetsuppsåt. Åtalet i denna punkt ska ogillas.

Martin Kinnunens ansvar

Som anförts ovan är det Per Björklund som, enligt avtalet och det förhållande att han varit deklarationsombud, har haft ansvaret för ekonomiska frågor i Samtid & Framtid AB och att ge in mervärdesskattedeklarationer. I enlighet härmed är det också han som gett in aktuell deklaration till Skatteverket. Det nu sagda utesluter emellertid inte att Martin Kinnunen *kan* ha ett ansvar för riktigheten i de uppgifter som Per Björklund lämnat (se HD:s minoritet, p. 12, i avgörandet den 7 februari 2012 i mål B 3800-11). En förutsättning för detta, och för att kunna döma Martin Kinnunen för skattebrott i gärningsmannaskap, är emellertid att han haft uppsåt både i förhållande till att den uppgift som Per Björklund lämnat i deklarationen varit oriktig och i förhållande till skatteundandragande.

Åklagaren har inte påstått att Martin Kinnunen varit införstådd med att det lämnats en oriktig uppgift till Skatteverket. Även här har åklagaren istället gjort gällande s.k. likgiltighetsuppsåt, dvs. att Martin Kinnunen insett risken för att Per Björklund skulle lämna en oriktig uppgift till Skatteverket och att han förhållit sig likgiltig inför denna risks förverkligande.

Martin Kinnunen har i oktober 2013 fått besked om att Sverigedemokraterna under sommaren 2013 hade beslutat om att tillskotten till Samtid & Framtid AB skulle redovisas genom internfakturering. Enbart kännedomen om en ändrad rutin på det sättet som beskrivits innebär emellertid inte att Martin Kinnunen har haft anledning att ens misstänka att Per Björklund inte skulle lämna riktiga uppgifter i deklarationen. Martin Kinnunen har också förklarat att han varit i kontakt med Per Björklund med anledning av den nya rutinen och att han då fått beskedet av Per Björklund att denne skulle jobba efter de nya rutinerna. Martin Kinnunen har också förklarat att han i december 2013 haft kontakt med Sverigedemokraternas dåvarande ekonomichef, Lars B Andersson, och då fått beskedet att allt som rört de nya rutinerna löst sig. Martin Kinnunens uppgifter i dessa avseenden har inte vederlagts av åklagaren. Det är därför inte visat att Martin Kinnunen haft uppsåt i förhållande till att en oriktig uppgift har lämnats till Skatteverket. Han ska därför inte dömas för grovt skattebrott.

6.1.3 Åtalspunkten 3.1 (Grovt skattebrott, Martin Kinnunen)

Inledande överväganden

Denna åtalspunkt gäller den inkomstdeklaration som getts in den 1 juli 2014 och undertecknats av Martin Kinnunen. Underlaget till deklarationen har av allt att döma tagits fram av Axion. Enligt åklagaren har Martin Kinnunen lämnat oriktiga uppgifter i deklarationen och därmed gett upphov till fara för att statlig inkomstskatt med cirka 638 000 kr skulle undandras det allmänna.

Av dessa 638 000 kr är 495 000 kr att hänföra till inkomstskatteeffekten av att *periodisering inte skett* av de kostnader som Samtid & Framtid AB har haft för konsultavtalet med Erik Almqvists bolag Mediakonsulterna Europa AB. Istället har

Samtid & Framtid AB låtit hela kostnaden belasta resultatet för räkenskapsåret 2013.

Vidare hänför sig cirka 143 220 kr till inkomstskatteeffekten av att *konsultkostnaderna för Per Björklund* har kostnadsförts, trots att Per Björklunds fakturor, enligt åklagaren, har varit osanna och därför inte borde ha kostnadsförts.

Även beträffande denna åtalspunkt är det en förutsättning för att Martin Kinnunen ska dömas för skattebrott att han haft uppsåt i förhållande till att han lämnat en oriktig uppgift och till skatteundandragande.

Periodiseringen av kostnader hänförliga till Mediakonsulterna Europa AB

Det framgår av avtalet mellan Mediakonsulterna Europa AB och Samtid & Framtid AB att avtalet löper över tre år samt att Mediakonsulterna Europa AB ska utföra arbete under hela denna period. Den kostnad som Samtid & Framtid AB därvid haft borde, oavsett att full betalning erlagts innan arbetet påbörjats, ha periodiserats under dessa tre år i enlighet med vad åklagaren påstått. Detta har inte skett, vilket har lett till den inkomstskatteeffekt som åklagaren påstått.

När det gäller Martin Kinnunens uppsåt görs följande bedömning. Vid den här tidpunkten hade samarbetet med Per Björklund upphört. Det bokföringsmaterial som Per Björklund haft tillgång till hade översänts till Axion. Axion har under sitt arbete alltså haft tillgång till relevant bokföringsmaterial, vilket även innefattat avtalet mellan Mediakonsulterna Europa AB och Samtid & Framtid AB. Såvitt framkommit av förhöret med Åsa Westerberg har man från Axions sida även läst avtalet. Trots detta har det framkommit att Axion inte har gjort någon periodisering av kostnaden. Vid sådant förhållande går det inte att slå fast att Martin Kinnunen haft uppsåt i förhållande till att det lämnats en felaktig uppgift i

inkomstdeklarationen till Skatteverket. Han ska därför inte dömas till ansvar i denna del.

Avtalet med Per Björklund, osanna fakturor ?

Frågan i vad mån Per Björklund ska anses ha ställt ut osanna fakturor till Samtid & Framtid AB behandlas i ett sammanhang nedan (se 6.1.4.)

6.1.4 Åtalspunkten 4.1 och 5.1 samt del av åtalspunkten 3.1. (Grovt skattebrott, Martin Kinnunen, Medhjälp till grovt skattebrott, Per Björklund)

Inledande överväganden

Åklagaren har gjort gällande att de fakturor som Per Björklund har ställt ut till Samtid & Framtid AB har varit *osanna*. Detta har enligt åklagaren gett upphov till fara för skatteundandragande i Samtid & Framtid AB både vad gäller inkomstskatt (åtalspunkten 3.1) och felaktigt tillgodoräknande av ingående mervärdesskatt (åtalspunkterna 4.1 och 5.1).

Åklagaren har utvecklat sitt resonemang enligt följande. Enligt avtalet mellan Samtid & Framtid AB och Per Björklund skulle Per Björklund sköta den löpande bokföringen och vissa andra ekonomiska angelägenheter i Samtid & Framtid AB. För detta skulle Per Björklund få ersättning med 465 kr/timme exklusive mervärdesskatt. Uppdraget fick *maximalt* omfatta 140 timmar per månad och *maximalt* 1 500 timmar/år. Per Björklund har, utöver enstaka timmar, inte utfört något arbete för Samtid & Framtid AB under år 2013. Trots detta har Per Björklund fakturerat ett belopp om 65 100 kr exklusive mervärdesskatt varje månad, vilket motsvarar maximala 140 timmar. På fakturorna har Per Björklund angett ”konsultation enligt avtal” och att det omfattat 140 timmars arbete. Mot denna bakgrund ska fakturorna anses som *osanna*.

Per Björklund och Martin Kinnunen har inte ifrågasatt åklagarens påstående att Per Björklund inte har arbetat 140 timmar per månad, även om Per Björklund har sagt att han har jobbat mer än de fåtal timmar som åklagaren har gjort gällande. Enligt Per Björklund och Martin Kinnunen har det redan från början stått klart för alla inblandade att konsultavtalet skulle kosta Samtid & Framtid AB ett fast pris varje månad oavsett hur mycket arbete som sedan rent faktiskt utfördes. Per Björklund har fakturerat i enlighet med den överenskommelsen. Därför går det enligt Per Björklund och Martin Kinnunen inte att säga att fakturorna varit osanna.

Närmare överväganden

Utredningen i målet ger inte stöd för att avtalet mellan Samtid & Framtid AB varit ett skenavtal i den bemärkelsen att avsikten redan vid tidpunkten då avtalet träffats varit att Per Björklund inte skulle utföra något arbete överhuvudtaget i bolaget men att han trots detta varje månad under 18 månader skulle skicka en faktura till bolaget och att bolaget skulle betala denna samtidigt som bolaget skulle begära avdrag för kostnaden. Som åklagaren får förstås har han inte heller påstått detta.

Tingsrätten har inte heller att pröva om det utgör ett brott att Samtid & Framtid AB betalat ut en mycket hög ersättning till Per Björklund utan att få så mycket valuta för pengarna, då Per Björklund bevisligen inte jobbat särskilt mycket år 2013.

Vad tingsrätten har att pröva är åklagarens påstående att Per Björklunds fakturor varit "osanna" utifrån det förhållandet *att* det i det skriftliga avtalet angetts ett visst pris per timme för Per Björklunds tjänster, *att* det i det skriftliga avtalet angetts att uppdraget fått omfatta *maximalt* ett visst antal timmar per månad och år, *att* Per Björklund varje månad har fakturerat ett belopp som motsvarar 140 timmars arbete, *att* det också på fakturan angetts 140 timmars arbete, *trots att* Per Björklund

bevisligen endast arbetat i mycket begränsad omfattning åt Samtid & Framtid AB under år 2013.

För en utomstående ger fakturornas utformning, lästa tillsammans med det skriftliga avtalet, onekligen sken av att Per Björklund har arbetat 140 timmar varje månad och att han begärt ersättning för nedlagt antal timmar. Vid bedömande av huruvida fakturorna ska anses osanna på det sättet åklagaren hävdar går det emellertid inte att enbart se till vad som angetts i det skriftliga avtalet, utan en helhetsbedömning måste göras. Vid den bedömningen är det oundvikligt att ta hänsyn till vad parternas intentioner med avtalet varit. Martin Kinnunen och Per Björklund har båda varit av uppfattningen att Per Björklund enligt avtalet varje månad skulle fakturera ett fast belopp om 65 100 kr exklusive mervärdesskatt. Deras uppfattning får stöd av det förhållandet att Sverigedemokraterna, via Blåsippan AB, den 24 maj 2013 genom en engångsöverföring fört över 895 125 kr till Samtid & Framtid AB. Detta motsvarar hela kostnaden för Per Björklund under år 2013 under förutsättning att kostnaden för honom varje månad uppgår till 65 100 kr. Utredningen tyder alltså på att parternas avsikt varit att Per Björklund skulle fakturera ett fast belopp för sitt arbete varje månad, oavsett hur många timmar han rent faktiskt lagt ned.

Vid sådant förhållande kan de fakturor som Per Björklund upprättat varje månad inte anses som osanna i den bemärkelsen som åklagaren påstått. Det saknas därför förutsättningar att döma Martin Kinnunen och Per Björklund för grovt skattebrott respektive medhjälp till grovt skattebrott hänförligt till dessa fakturor (åtalpunkterna 4.1 respektive 5.1 samt, vad gäller Martin Kinnunen, del av åtalpunkten 3.1).

6.1.5 Åtalspunkten 6.1 och 7.1 (Grovt bokföringsbrott, Martin Kinnunen, och Medhjälp till grovt bokföringsbrott, Per Björklund)

Per Björklunds ansvar

Per Björklund har i enlighet med avtalet med Samtid & Framtid AB haft en skyldighet att sköta den löpande bokföringen i Samtid & Framtid AB. Det är i målet utrett att han inte gjort detta under år 2013. Till följd av detta har rörelsens förlopp inte i huvudsak kunnat bedömas med ledning av bokföringen.

Per Björklund har sagt sig ha varit införstådd med vad som ålegat honom, men att han skjutit det framför sig och att det sedan inte blivit av.

Per Björklund har haft full insikt om vad som ålegat honom. Han har inte gjort någon löpande bokföring överhuvudtaget, samtidigt som han uppenbarligen skött ekonomin och andra förehavanden i sitt eget företag. Sammantaget ska Per Björklund anses ha uppsåtligen åsidosatt bokföringsskyldigheten enligt bokföringslagen.

När det gäller påståendet att Per Björklund åsidosatt bokföringsskyldigheten genom att ha fabricerat osanna fakturor avseende sitt konsultarvode om 651 000 kr, så har tingsrätten ovan slagit fast att fakturorna inte kan bedömas som osanna, varför Per Björklund inte ska dömas för något brott i det avseendet.

Per Björklund ska alltså dömas för *medhjälp till bokföringsbrott* bestående i att uppsåtligen ha underlåtit att bokföra uppkomna affärshändelser i Samtid & Framtid AB under 2013. När det gäller frågan om bokföringsbrottet ska rubriceras som grovt görs följande överväganden.

Den särskilda straffskalan för grovt bokföringsbrott infördes genom lagändring år 1982 (prop. 1981/82:85). Som skäl för införandet av en särskild straffskala för grova brott anfördes att viktiga samhällsintressen bär upp bokföringsplikten och att manipulerande med bokföringen många gånger kan utgöra ekonomisk brottslighet (a. prop. s. 28). I motiven anges att bedömningen av om ett brott är grovt ska göras med hänsyn till samtliga omständigheter samt att det faktum att bokföringsskyldigheten åsidosatts helt eller till stora delar är en sådan omständighet som kan vara av betydelse. Bristernas karaktär och betydelse i ekonomiskt eller annat hänseende är också av stor vikt. Vidare anges att graden av förslagenhet och planering inverkar på bedömningen. Som omständigheter som bör leda till att brottet bedöms som grovt anges att åsidosättandet av bokföringsskyldigheten skett systematiskt under en följd av år eller att det skett i en rörelse vars verksamhet är av stor omfattning och omsätter höga belopp. (A. prop. s. 31.)

Genom ändringar som trädde i kraft den 1 juli 2005 har det grova bokföringsbrottet getts en egen rubricering och förts över till 11 kap. 5 § andra stycket brottsbalken. I det stycket anges nu också vilka omständigheter som ska beaktas vid bedömningen av om brottet är grovt. Vid den bedömningen ska särskilt beaktas om åsidosättandet avsett mycket betydande belopp eller om gärningsmannen använt falsk handling eller om gärningen ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt eller om gärningen annars varit av särskilt farlig art. Liksom tidigare ska en helhetsbedömning göras där samtliga omständigheter vägs mot varandra.

Omständigheter som gör att brottet ska anses vara av särskilt farlig art anges vara att brottet skett i en rörelse vars verksamhet är av stor omfattning och som därmed påverkar många personer eller som omsätter höga belopp, att osanna fakturor använts eller att bokföringsskyldigheten åsidosatts för att dölja annan brottslighet. Det är inte fråga om några nya faktorer som lyfts fram. De angivna omständigheterna beaktades redan före 2005 års lagändring inom ramen för den helhetsbedömning som ska göras. Syftet med införandet av kvalifikationsgrunden

var att ge möjlighet till en allvarligare reaktion på vissa särskilt straffvärda beteenden. (Se prop. 2004/05:69 s. 23 ff.)

Åklagaren har gjort gällande att bokföringsbrottet ska bedömas som grovt med hänsyn till att åsidosättande avsett mycket betydande belopp och att osanna fakturor använts.

Tingsrätten har funnit att osanna fakturor inte har använts, varför detta inte kan kvalificera bokföringsbrottet som grovt. När det gäller vilka belopp som åsidosättandet avsett kan konstateras att Samtid & Framtid AB under år 2013 har omsatt cirka 3,6 Mkr exklusive mervärdesskatt. Det har för detta år helt saknats löpande bokföring. Åsidosättandet av bokföringsskyldigheten har alltså avsett mycket betydande belopp. Detta talar för att bokföringsbrottet ska bedömas som grovt.

Som framgått ovan måste emellertid en helhetsbedömning göras. Mot att bedöma bokföringsbrottet som grovt talar att antalet affärshändelser i Samtid & Framtid AB har varit relativt sett få under år 2013. Vidare har intäkterna bestått av ett fåtal ägartillskott (som under året ändrats till internfakturerings mellan bolagen). Alla in- och utbetalningar har skett via ett bankkonto. Det har således varit relativt enkelt att kontrollera betalningsströmmarna i verksamheten. Vidare är det svårt att se någon förslagenhet i brottet. (Jfr NJA 2012 s. 247).

Vid en sammantagen bedömning ska bokföringsbrottet inte bedömas som grovt. Per Björklund ska alltså dömas för *medhjälp till bokföringsbrott*.

Martin Kinnunens ansvar

Som tidigare konstaterats har åklagaren inte gjort gällande att Martin Kinnunen agerat felaktigt genom att delegera vissa uppgifter till Per Björklund. Åklagaren har

inte heller pekat på någon konkret omständighet som inneburit att det funnits anledning för Martin Kinnunen att misstänka att Per Björklund inte skött sina åtaganden. Vad åklagaren istället har gjort gällande är att Martin Kinnunen, oaktat misstanke om misskötsamhet, har haft en skyldighet att följa upp att Per Björklund skött sitt arbete samt att Martin Kinnunen, genom att inte göra detta, har haft ett likgiltighetsuppsåt.

Tingsrätten delar inte åklagarens bedömning. En förutsättning för att Martin Kinnunen ska anses ha agerat ens oaktsamt i förhållande till Per Björklunds underlåtenhet att inte sköta den löpande bokföringen är att det har funnits anledning till misstanke om misskötsel och att Martin Kinnunen då inte kontrollerat och, i förekommande fall, ingripit mot missförhållandena (jfr. Anna-Lena Dahlqvist och Rolf Holmqvist, a.a., s. 77). Åklagaren har inte visat på någon omständighet som gett Martin Kinnunen anledning till sådan misstanke. Vid sådant förhållande finns inte förutsättningar att fälla Martin Kinnunen till ansvar för bokföringsbrott vad gäller Per Björklunds underlåtenhet att sköta den löpande bokföringen.

När det sedan gäller påståendet att osanna fakturor från Per Björklund har bokförts, så har tingsrätten ovan slagit fast att fakturorna inte kan anses osanna. Det saknas därför förutsättningar att fälla Martin Kinnunen till ansvar för bokföringsbrott i det avseendet.

När det slutligen gäller den felaktiga periodiseringen av vissa kostnader, så har tingsrätten tidigare slagit fast att Martin Kinnunen inte har haft uppsåt i förhållande till detta. Tingsrätten anser, av samma skäl som redovisats vid den bedömningen, att Martin Kinnunen inte heller kan tillskrivas någon oaktsamhet i det avseendet.

Detta innebär sammantaget att åtalet för grovt bokföringsbrott mot Martin Kinnunen ska ogillas.

6.1.6 Punkten 8.1 i stämningsansökan (Företagsbot, Samtid & Framtid AB)

Åtalet mot Martin Kinnunen har ogillats. Det saknas därmed förutsättningar att döma ut en företagsbot av det skälet att brott skulle ha begåtts av en styrelseledamot i bolaget. När det gäller frågan huruvida bolaget inte har gjort vad som skäligen kunnat krävas för att förebygga brottsligheten (Per Björklunds medhjälp till skattebrott) görs följande överväganden. Som redovisats ovan har åklagaren inte haft några synpunkter på att arbetet med den löpande bokföringen delegerats till Per Björklund. Som också har redovisats har det i målet inte framkommit någon konkret omständighet som gett Martin Kinnunen anledning att misstänka att Per Björklund inte utfört detta arbete. Vid sådant förhållande går det inte att säga att bolaget inte gjort vad som skäligen kunnat krävas för att förebygga bokföringsbrottet. Åklagarens begäran om företagsbot ska därför avslås.

6.2 Påföljdsfrågan

Per Björklund ska dömas för medhjälp till bokföringsbrott. Bokföringsbrott är ett brott av sådant slag att påföljden i många fall anses böra bestämmas till fängelse även om detta inte är påkallat av brottets straffvärde eller tidigare brottslighet. Beträffande bokföringsbrott anses emellertid presumptionen för fängelse vara mindre stark.

Brottsligheten har ett straffvärde som motsvarar fängelse fyra månader. Per Björklund är inte dömd tidigare. Han lever under socialt ordnade förhållanden. Det saknas särskild anledning att befara att han kommer att göra sig skyldig till fortsatt brottslighet. Per Björklund har bedömts lämplig för och samtyckt till samhällstjänst. Vid sådant förhållande är den lämpligaste påföljden för Per Björklund villkorlig dom i förening med samhällstjänst. Antalet timmar samhällstjänst bestäms till 120, vilket motsvarar ett fängelsestraff om fyra månader.

6.3 Övriga frågor

Det ingår fängelse i straffskalan för bokföringsbrott. Per Björklund ska därför betala föreskriven avgift till brottsofferfonden om 500 kr, vilket var storleken på avgiften det år brottet begicks.

Thomas Olsson och Christer Holmqvist har båda begärt rimlig ersättning för sitt arbete som offentliga försvarare. Martin Kinnunen har frikänts från brott. Kostnaden för hans försvarare ska därför stanna på staten. Beträffande Per Björklund, så har han dömts för medhjälp till bokföringsbrott, i enlighet med sitt erkännande. Han har frikänts från ansvar i övrigt, dvs. i de delar som han förnekat brott. Den absoluta huvudparten av målet har rört sådana frågor där Per Björklund frikänts från ansvar. Vid sådant förhållande ska även kostnaden för hans försvarare stanna på staten.

Sekretessen ska bestå beträffande uppgifterna om Martin Kinnunens adress.

7. HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 6](#) (DV 400)

Överklagande ges in till tingsrätten senast den 26 februari 2016.

Anders Larsson

Samtid & Framtid AB

Uppdragsavtal

Mellan Samtid & Framtid AB (556873-6788), Box 20085, 104 60 Stockholm (nedan kallat uppdragsgivaren), och
PerBjo Konsult (520719-2930), Elers väg 8, 371 63 Lyckeby (nedan kallad uppdragstagaren),
har följande avtal träffats.

§1 Syfte

Syftet med detta avtal är att uppdragstagaren på konsultbasis ska sköta löpande ekonomisk redovisning samt övriga ekonomiska fragor såsom budgetering, ekonomistyrning etc. De specifika arbetsuppgifterna kan komma att variera med tiden och avtalas efter hand.

§2 Kvalitetskrav

Redovisningen ska följa god redovisningssed och i övrigt följa anvisningar från bolagens revisor.

§3 Kontaktperson

Uppdragstagarens kontaktperson är Martin Kinnunen eller annan person styrelsen för Samtid & Framtid utser.

§4 Berörda bolag

Bolaget uppdraget huvudsakligen avser är Samtid & Framtid AB. Eventuella andra bolag inom koncernen kan dock tillkomma efter hand inom ramen för detta avtal.

§5 Avtalstid och uppsägning

Avtalstidens början är den 2013-02-01.

Uppsägningen av detta avtal ska ske skriftligen. Den ömsesidiga uppsägningstiden är tre månader och kan ske till den sista dagen i någon av månaderna juli, oktober, januari eller april. Uppdragsgivaren kan dock tidigast säga upp avtalet till 2014-07-31. Om uppdragsgivaren inte säger upp avtalet förlängs det automatiskt med tre månader i taget.

När avtalet avslutas ska uppdragstagaren återlämna allt material och dokumentation som hör till uppdraget.

§6 Timpris och omfattning

Timpriset ska vara 465 kr exkl. moms. Uppdraget får maximalt omfatta 140 timmar per månad och maximalt 1500 timmar per år.

§7 Resor i uppdraget

Resor kopplade till uppdraget ska vara i förväg godkända av uppdragsgivaren. Bästa prisvärdhet ska eftersträvas och reseutlägg faktureras uppdragsgivaren separat.

§8 Rapportering

Rapportering av utfört arbete ska ske skriftligt till uppdragsgivaren månatligen. Uppdragsgivaren ska dock hållas löpande informerad om viktigare händelser och ärenden. All korrespondens ska dokumenteras. Säkerhetskopia ur bokföringsprogrammet ska tillställas uppdragsgivaren månatligen.

§9 Fakturering

Uppdragstagaren fakturerar uppdragsgivaren månatligen i efterskott och med 20 dagars betalningsvillkor. Specifikation av arbetad tid ska bifogas fakturan.

§10 Begränsning av uppdrag

Uppdragstagaren äger ej rätt att i något av bolagens namn föra myndighetskontakter eller kontakter med andra institutioner som lyder under offentlighetsprincipen.

§11 Sekretess

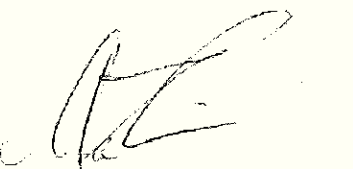
Uppdragstagaren är skyldig att iakttä sekretess om bolagets förhållanden och övrig företagsspecifik information som han tar del av som följd av sitt uppdrag i bolaget. Parterna hänvisar i övrigt till lagen om företagshemligheter.

§12 Tvist

Twister med anledning av detta avtal skall avgöras med tillämpning av svensk lag av Nacka tingsrätt i första instans.

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

Ort och datum Stockholm 2013-01-29

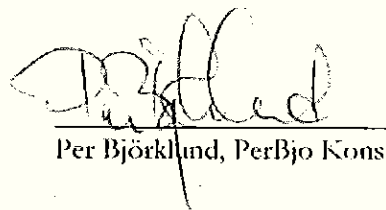
Martin Kinnunen
Samtid & Framtid AB

Paula Bieler
Samtid & Framtid AB

Ort och datum

Karlstad 2013-01-31

Per Björklund, PerBjo Konsult

FAKTURA

Fakturanummer 13003

13

Fakturadatum
2013-05-01Förfallodatum
2013-05-20

Avsändare
 PerBjo Konsult
 Elers väg 8
 371 63 Lyckeby

Fakturaadress
 Samtid & Framtid AB
 Box 200 85
 104 60 Stockholm

Vår referens
 Per Björklund

Dröjningsränta
 9 %

Kundnummer
 001

Er referens
 Martin Kinnunen

Leveransvillkor

Ordernummer

Betalningsvillkor
 20 dagar

Leveranssätt

Ert VAT-nr/Momsreg.nr

Artikel/Tjänst	Beskrivning	Antal	h/st	å-pris	Belopp (SEK)
	Konsultation enligt avtal, april 2013	140	tim	465,00	65100,00

Konto	Debet	Kredit
6550	65100	
2641	16375	
1930		81375
Fakt.kont.		

Momsunderlag
 Moms 25%
 Moms 12%
 Moms 6%
 Momsfritt

65100,00

Expeditionsavgift
Frakt
Belopp före moms 65100,00
Total moms 16275,00
Oresutjämnning
Summa att betala SEK 81375,00

Tel.nr: 0708-120316
Hemsida:
E-post: perbjo@gmail.com
Innehar F-skattesedel

Org.nr: 520719-2930
VAT.nr/Momsreg.nr: SE520719293001
SWIFT/BIC:
IBAN:

Bankgiro: 146-4239
Plusgiro:

Denna mall är framtagen för medlemmar på löneansvar.se

SAMTIDEN

FRI OPINION

2013-02-19

MELLAN

Samtid & Framtid AB (556873-6788) (nedan kallat "Beställaren"), med adress Box 20085,
104 60 Stockholm

OCH

Stiftaren 13039 AB (556917-2199) (nedan kallat "Konsultbolaget") med adress Box 45, 574
21 Vetlanda

har denna dag träffats följande avtal.

1) Uppdragets art och omfattning

- 1)1) Beställaren uppdrar åt Konsultbolaget att som konsult arbeta med att skapa förutsättningarna för en finansiellt hållbar nyhetsförmedlande tjänst (nedan kallat "Uppdraget").
- 1)2) Uppdragets innehåll och omfattning framgår av uppdragsbeskrivning, bil. 1. Syftet med Uppdraget är att tillhandahålla konsulttjänster inom mediaområdet under en period av tre (3) år. Konsultbolaget åtar sig att utföra Uppdraget enligt de närmare bestämmelserna i detta avtal.
- 1)3) Följande bilagor fogas till avtalet:
 - i) Uppdragsbeskrivning
 - ii) Tidsplan
 - iii) Affärsplan
- 1)4) Vid motstridigheter mellan de i avtalet ingående handlingarna ska villkoren i detta avtal gälla före därtill fogade bilagor, vilka sinsemellan ska gälla i den ordning som anges ovan.

2) Uppdragets utförande

- 2)1) Konsultbolaget ska utföra alla delar av Uppdraget i enlighet med bestämmelserna i detta avtal och med den skicklighet, snabbhet och omsorg som Beställaren har anledning att förvänta av ett välrenommerat konsultföretag i branschen.

237

3) Beställarens åtaganden

- 3)1) Beställaren ska kostnadsfritt tillhandahålla Konsultbolaget
- i) alla data och allt underlag som erfordras för Uppdragets genomförande
 - ii) samråd i den utsträckning som erfordras för Uppdragets genomförande
- 3)2) Beställaren ska aktivt verka för att Uppdraget kan genomföras på avsett sätt och på utsatt tid. Beställaren ska härvid bl.a. utan dröjsmål granska och bedöma resultat och rapporter som tillhandahålls av Konsultbolaget.

4) Ändringar av uppdraget

- 4)1) Beställaren har rätt att under hand ändra Uppdraget, dock att vid väsentlig förändring Konsultbolagets medgivande först ska inhämtas. Sådant medgivande får ej vägras utan sakliga skäl.
- 4)2) Konsultbolaget har ej rätt till ersättning för eventuella fördyringar som kan inträffa till följd av förändringar i Uppdraget.

5) Avbeställning

- 5)1) Beställaren har rätt att avbeställa ännu ej utförda delar av Uppdraget. Ersättning ska härvid utgå för ersättningsgilla kostnader samt omställningskostnader motsvarande den andel av det arvode Konsultbolaget skulle ha uppburit om Uppdraget fullföljts.

6) Tider

- 6)1) Konsultbolaget ska genomföra Uppdraget i enlighet med den härtill fogade bindande tidsplanen, bil. 2.
- 6)2) Vid förändring av uppdraget ska tidsplanen justeras i den utsträckning som erfordras med hänsyn till förändringens art och omfattning.
- 6)3) Tidsplanen ska också justeras vid förekomsten av sådan befriande omständighet som omnämns under bestämmelsen om befrielsegrunder.
- 6)4) Part ska omedelbart underrätta den andra parten om omständighet som påverkar tidsplaneringen.

7) Rapportering, dokumentation m.m.

- 7)1) Konsultbolaget ska löpande och på de tider Beställaren bestämmer avge detaljerade rapporter över de resultat som löpande framkommer. Rapportering ska ske enligt Beställarens anvisningar.
- 7)2) Vid Uppdragets slut ska Konsultbolaget avge slutlig rapport innehållande bl.a.
- i) beskrivning av det arbete som nedlagts på Uppdraget av Konsultbolaget och andra,
 - ii) redogörelse för Uppdragets resultat och
 - iii) förslag till åtgärder.
- 7)3) Annan dokumentation som part överlämnat till andra parten i anledning av Uppdraget förblir den överlämnande partens egendom. Sådan dokumentation får endast användas för de ändamål för vilka dokumentationen överlämnats och får inte utan särskilt medgivande kopieras eller utlämnas till tredje man. Vid Uppdragets upphörande ska dokumentationen återlämnas eller förstöras enligt överlämnande parts instruktioner.

8) Ledning och ansvarsfördelning

- 8)1) Konsultbolaget ansvarar för Uppdragets genomförande i alla delar, dock att Beställaren ska utföra och bekosta arbetsmoment enligt bilagorna.
- 8)2) Parterna ska i samråd leda och detaljplanera Uppdraget. Kan parterna ej enas i viss fråga gäller den mening som företräds av Beställaren.
- 8)3) Ombud och kontaktperson för Konsultbolaget är för närvarande VD Erik Almqvist och för Beställaren Martin Kinnunen. Ombuden har behörighet att företräda Konsultbolaget respektive Beställaren i alla frågor som rör Uppdraget. Ombuden har dock inte rätt att förändra innehållet i detta avtal. Part äger när som helst byta ut sitt ombud. Den andra parten ska utan dröjsmål och skriftligen underrättas om sådant utbyte.

9) Ersättning

- 9)1) Ersättning utgår i form av ett första arvode om tre miljoner (3 000 000) kronor exklusive mervärdesskatt, samt särskild ersättning för kostnader. Denna ersättning är ersättningen för det arbete som uppdragsgivaren förväntas få utfört och hänger samman med den av konsultbolaget preliminärt lagda tidsplanen. Uppdraget ska dock vara färdigställt senast efter 36 månader.

När detta avtal är undertecknat ska konsultbolaget ställa ut faktura på ersättningen om 3 miljoner svenska kronor och beställaren betalar med faktura 30 dagar netto.

- 9)2) Det initiala arvudet omfattar all ersättning för den beräknade tiden och den gängse timdebitering konsultbolaget arbetar utifrån. Direkta utlägg för projektet ersätts med separat fakturering genom överenskommelse med uppdragsgivaren.
- 9)3) Vid utökning av Uppdraget ska Beställaren erlægga ett tillägg till det fasta arvudet på grundval av nedlagd tid i enlighet med samma beräkningsgrund som legat till grund för det fasta arvudet.
- 9)4) Särskild ersättning för kostnader ska utgå för utlägg och kostnader vilka hör samman med Uppdragets utförande. Ersättningen ska motsvara självkostnad. Som exempel på särskilda kostnader kan nämnas rese- och traktamentskostnader, kostnader för databaser, utrustning m.m.
- 9)5) För att särskild ersättning för kostnader ska utgå ska Beställaren skriftligen ha godkänt utlägg och kostnaderna i förväg.

10) **Betalning**

- 10)1) Beställaren ska erlægga betalning med tre miljoner (3 000 000) exklusive mervärdesskatt i ett för allt innan arbete påbörjas.
- 10)2) Betalning ska ske till ett av Konsultbolaget anvisat bankkonto.

11) **Kontroll av ersättning**

- 11)1) Samtliga fakturor förutom Konsultbolagets första faktura ska innehålla följande uppgifter
- i) omfattningen och arten av hittills utfört arbete
 - ii) tidsredovisning för eventuell utökad del av Uppdraget
 - iii) beskrivning av särskilda kostnader med specifikation av varje kostnadspost för sig
 - iv) kostnader för underkonsult med specifikationer
 - v) senaste betalningsdag
 - vi) fakturabelopp
 - vii) momsbelopp.
- 11)2) Till fakturan ska fogas de verifikationer Beställaren begär.

Samtid & Framtid AB
BOX 200 85
104 60 STOCKHOLM

4(12)

- 11)3) Beställaren har rätt att själv eller genom revisor ta del av allt underlag som erfordras för en korrekt bedömning av Konsultbolagets fakturering.

12) Äganderätt och nyttjanderätt

- 12)1) Beställaren erhåller genom detta avtal äganderätten till allt material och alla resultat som framkommer vid Uppdragets utförande (nedan gemensamt kallade "Resultaten"). All upphovsrätt liksom eventuell patenträtt eller annan immateriell rätt hänförlig till Resultaten utgör Beställarens egendom.
- 12)2) Konsultbolaget har ej rätt att utnyttja Resultaten i sin fortsatta verksamhet.
- 12)3) Konsultbolaget ska gentemot anlitad underkonsult göra för denne bindande förbehåll om Beställarens äganderätt och immateriella rätt.

13) Konsultbolagets oavhängighet

- 13)1) Konsultbolaget ska tillvarata och företräda Beställarens intressen och ska intill dess Uppdraget slutförts eller avbrutits vara oberoende av och inte ha ekonomiska eller andra intressen i eller tillsammans med juridisk eller fysisk person som
- i) utgör eller kan komma att utgöra Beställarens kontraktspart i anledning av Uppdraget
 - ii) bedriver med Beställaren konkurrerande verksamhet.
 - iii) Konsultbolaget ska omedelbart underrätta Beställaren om omständighet som kan befaras komma i konflikt med bestämmelserna i föregående stycke.

14) Sekretess och informationshantering

- 14)1) Konsultbolaget förbinder sig utan begränsning i tiden att inte för tredje man avslöja konfidentiell information, vilken Konsultbolaget erhåller från Beställaren eller som framkommer vid genomförandet av Uppdraget.
- 14)2) Med "konfidentiell information" avses i detta avtal varje upplysning – teknisk, kommersiell eller av annan art - oavsett om upplysningen dokumenterats eller icke, med undantag för
- i) upplysning, som är allmänt känd eller kommer till allmän kännedom på annat sätt än genom brott från Konsultbolagets sida mot innehållet i detta avtal;

- ii) upplysning, som Konsultbolaget kan visa att han redan kände till innan han mottog den från Beställaren;
 - iii) upplysning, som Konsultbolaget mottagit eller kommer att mottaga från tredje man utan att vara bunden av sekretessplikt i förhållande till denne.
- 14)3) I fall som avses under iii) ovan har dock Konsultbolaget ej rätt att avslöja för utomstående att samma upplysning även mottagits från Beställaren enligt detta avtal.
- 14)4) Konsultbolaget förbinder sig att tillse att anställda, konsulter och styrelseledamöter hos Konsultbolaget inte till utomstående vidarebefordrar konfidentiell information.
- 14)5) Konsultbolaget åtar sig att följa av Beställaren meddelade föreskrifter om informationshantering. Konsultbolaget ska på betryggande sätt hantera konfidentiell information och databärande media. Beställaren äger rätt att besöka Konsultbolaget och ta del av de säkerhets- och sekretessregler som tillämpas av Konsultbolaget samt kontrollera att föreskrivna säkerhetsåtgärder vidtagits.
- 14)6) Konsultbolaget förbinder sig, utan begränsningar i tiden, att inte utan tvingande skäl avslöja
- i) förekomsten av detta avtal eller skiljedom i anledning av detta avtal
 - ii) innehållet i detta avtal eller skiljedom i anledning av detta avtal
 - iii) information om förhandlingar, skiljeförfarande eller medling i anledning av detta avtal.
- 14)7) Brott mot denna bestämmelse föreligger även om uppsåt eller oaktsamhet ej kan påvisas.
- 14)8) Vid brott mot denna bestämmelse ska Konsultbolaget vid anfordran utge ett vite om femhundra tusen (500 000) kronor i varje enskilt fall. Utgivande av vite inverkar ej på Beställarens rätt att göra andra påföljder än skadestånd gällande i anledning av kontraktsbrottet. Brott mot denna bestämmelse föreligger även om uppsåt eller oaktsamhet ej kan påvisas.

15) **Konsultbolagets kontraktsbrott**

- 15)1) Bryter Konsultbolaget mot bestämmelse i avtalet och vidtar Konsultbolaget ej rättelse inom trettio (30) dagar från mottagande av anmaning härom, ska Konsultbolaget utge skadestånd till Beställaren.

- 15)2) Skadeståndsbelopp avseende viss skada ska överstiga etthundra tusen (100 000) kronor för att få göras gällande mot Konsultbolaget.
- 15)3) Skadestånd utgår ej för indirekta skador såsom produktionsbortfall och utebliven vinst i annat fall än vid uppsåt eller grov oaktsamhet.
- 15)4) För att skadestånd ska utgå enligt bestämmelserna ovan förutsätts att uppsåt eller oaktsamhet kan påvisas.

16) **Försening**

- 16)1) Försening föreligger om Uppdraget inte kan slutföras inom utsatt tid. Beror försening på förhållanden hänförliga till Beställaren eller föreligger en befrielsegrund enligt bestämmelsen härom ska sluttidpunkten för Uppdragets utförande förskjutas i motsvarande mån. Överstiger sådan tidsförskjutning nittio (90) dagar har vardera part rätt att häva avtalet.
- 16)2) Vid försening ska Konsultbolaget utge vite med två (2) procent av kontraktssumman per avslutad förseningsmånad.

17) **Konsultbolagets ansvar för fel**

- 17)1) Fel eller brist föreligger om resultatet av Uppdraget i väsentligt avseende avviker från vad som avtalats. Fel eller brist ska avhjälpas av Konsultbolaget efter Beställarens reklamation, som ska innehålla detaljerade upplysningar om hur felet eller bristen yttrar sig. Kostnader för avhjälpande ska bäras av Konsultbolaget.
- 17)2) Vid felaktig reklamation ska Beställaren utge ersättning till Konsultbolaget för utfört arbete, resor etc, enligt av Konsultbolagets normalt tillämpade ersättningsnormer.
- 17)3) Har Konsultbolaget underlåtit att avhjälpa fel eller brist inom trettio (30) dagar från mottagande av reklamation får Beställaren skriftligen ge en slutlig frist om ytterligare trettio (30) dagar för avhjälpande härav. Har Konsultbolaget ej avhjälpit felet eller bristen inom den utsatta tidsfristen har Beställaren rätt till avdrag på erlagd ersättning som svarar mot felet eller bristen.
- 17)4) Beställaren har inte rätt till skadestånd, hävning eller andra påföljder än de ovan angivna i anledning av fel eller brist.

18) Intrång i annans rätt

- 18)1) Konsultbolaget garanterar att Uppdragets resultat ("Resultaten") fritt kan användas av Beställaren och att de ej belastas av eller gör intrång i annan tillkommande rätt.
- 18)2) Konsultbolaget åtar sig att ersätta Beställaren för de ersättningar och skadestånd som Beställaren genom förlikning eller dom åläggs att erlægga för intrång i immateriell rättighet (inklusive handling som strider mot lagen om företagshemligheter) genom Beställarens nyttjande av Resultaten.
- 18)3) Vid ett påstående om intrång ska Konsultbolaget på egen bekostnad överta tvisten och föra talan för Beställaren, samt på egen bekostnad antingen tillförsäkra Beställaren rätten till fortsatt nyttjande av Resultaten eller byta ut omtvistad del av Resultaten. Om fortsatt nyttjande av Resultaten kan ske under pågående tvist ska Konsultbolaget ställa säkerhet för den förlust som Beställaren kan komma att drabbas av i anledning av påstått intrång.
- 18)4) Beställaren äger rätt att häva detta avtal om Konsultbolaget inte avhjälpes immaterialrättsligt fel inom skälig tid från den tidpunkt då Konsultbolaget erhållit meddelande från Beställaren om påstått intrång från tredje man.
- 18)5) Utöver ersättning för belopp som Beställaren tvingats utge till tredje man äger Beställaren rätt till ersättning för all annan förlust som uppkommer till följd av immaterialrättsligt fel.

19) Beställarens kontraktsbrott

- 19)1) Bryter Beställaren mot bestämmelse i avtalet har Konsultbolaget, oavsett om uppsåt eller oaktsamhet kan påvisas, rätt till skadestånd för all den skada Konsultbolaget åsamkats i anledning av kontraktsbrottet. Vid väsentligt kontraktsbrott från Beställarens sida har Konsultbolaget dessutom rätt att häva avtalet. Försenad betalning av belopp överstigande etthundra tusen (100 000) kronor ska alltid anses som väsentligt kontraktsbrott om förseningen överstiger trettio (30) dagar.

20) Parts insolvens

- 20)1) Vardera parten har rätt att häva avtalet om den andra parten försätts i konkurs, upptar ackordsförhandling, träder i likvidation eller eljest kan antas ha kommit på obestånd.

- 20)2) Oavsett om avtalet hävs eller inte, ska part gottgöras skada, som uppkommit till följd av den andra partens obestånd.

21) Reklamation och preskription

- 21)1) Part ska reklamera den andra partens kontraktsbrott utan oskäligt uppehåll.
- 21)2) Parts rätt att göra påföljd gällande i anledning av den andra partens kontraktsbrott upphör fem (år) år efter det att Uppdraget avslutats eller avbrutits. Denna begränsning gäller dock inte om kontraktsbrottet har sin grund i grov oaktsamhet eller åtgärd eller underlåtenhet som står i strid med tro och heder.

22) Befrielsegrunder

- 22)1) Konsultbolaget är befriad från påföljd för underlåtenhet att fullgöra viss förpliktelse enligt detta avtal, om underlåtenheten har sin grund i omständighet av det slag som anges nedan ("Befriande omständighet") och omständigheten förhindrar, eller avsevärt försvårar fullgörandet i rätt tid därav.
- 22)2) Såsom Befriande omständighet ska anses bl.a. myndighets åtgärd eller underlåtenhet, nytillkommen eller ändrad lagstiftning, personalavgång, sjukdom eller annan nedsättning av arbetsförmåga, dödsfall, konflikt på arbetsmarknaden, blockad, brand, översvämning, förlust eller förstörelse av data eller egendom av väsentlig betydelse eller olyckshändelse av större omfattning.
- 22)3) Om Konsultbolaget önskar påkalla befrielse enligt bestämmelserna ovan ska Konsultbolaget utan oskäligt dröjsmål underrätta Beställaren härom för att få återopa omständigheten.
- 22)4) Oavsett vad som ovan sägs om befrielse från påföljd äger Konsultbolaget under angivna omständigheter häva avtalet om fullgörande av viss förpliktelse försenats med mer än nittio (90) dagar.

23) Ansvarsbegränsning

- 23)1) Konsultbolagets skadeståndsansvar vid kontraktsbrott är begränsat, när det gäller indirekta skador i form av utebliven vinst och produktionsbortfall, till tjugo (20) gånger det prisbasbelopp som enligt Socialförsäkringsbalken gällde vid tidpunkten när kontraktsbrottet gjordes gällande.

- 23)2) Beträffande intrång i annans rätt gäller vad som sägs i bestämmelsen härom.

24) Försäkring och annan säkerhet

- 24)1) Konsultbolaget ska under uppdragstiden ha samtliga handlingar och andra databärande media rörande Uppdraget samt de Beställarens tillgångar som förvaras hos Konsultbolaget på betryggande sätt försäkrade mot brand, inbrott och liknande händelser. Konsultbolaget ska härutöver under uppdragstiden och för en tid av fem (5) år efter Uppdragets avslutande eller avbrytande hålla en konsultansvarsförsäkring till täckande av skadeståndsanspråk från Beställarens sida.
- 24)2) Konsultbolaget ska överlämna till Beställaren kopior av samtliga försäkringsbrev avseende ovannämnda försäkringar.

25) Överlåtelse av avtalet

- 25)1) Part får inte helt eller delvis överlåta eller pantsätta sina rättigheter och/eller skyldigheter enligt detta avtal utan den andra partens skriftliga godkännande.

26) Meddelanden

- 26)1) Reklamation och andra meddelanden avseende avtalets tillämpning ska översändas genom bud eller rekommenderat brev, e-post eller telefax till parterna i ingressen angivna eller senare ändrade adresser.
- 26)2) Meddelandet ska anses ha kommit mottagaren tillhanda
- i) om avlämnat med bud: vid överlämnandet till mottagaren
 - ii) om avsänt med rekommenderat brev: 5 dagar efter avlämnande för postbefordran
 - iii) om avsänt med telefax: vid avsändandet om mottagande behörigen bekräftats; och
 - iv) om avsänt med e-post; vid avsändandet om mottagande behörigen bekräftats.
- 26)3) Adressändring ska meddelas part på sätt föreskrivs i denna bestämmelse.

27) Rubriker

- 27)1) Indelningen av avtalet i olika avsnitt och åsättande av rubriker ska inte påverka avtalets tolkning.

28) **Ändringar i avtalet**

- 28)1) Ändringar av och tillägg till detta avtal ska för att vara bindande vara skriftligen avfattade och behörigen undertecknade av parterna.

29) **Passivitet**

- 29)1) Parts underlåtenhet att utnyttja någon rättighet enligt avtalet eller underlåtenhet att påtala visst förhållande hänförligt till avtalet ska inte innebära att part frånfallit sin rätt i sådant avseende.
- 29)2) Skulle part vilja avstå från att utnyttja viss rättighet eller att påtala visst förhållande ska sådant avstående ske skriftligen i varje enskilt fall.

30) **Fullständig reglering**

- 30)1) Avtalet med dess bilagor utgör parternas fullständiga reglering av alla frågor som avtalet berör. Har viss fråga ej uttryckligen reglerats i avtalet, ska denna fråga lösas i enlighet med de principer varpå avtalet grundas.
- 30)2) Alla skriftliga eller muntliga åtaganden och utfästelser som föregått avtalet ersätts av innehållet i detta avtal med bilagor.

31) **Bestämmelses ogiltighet**

- 31)1) Skulle någon bestämmelse i avtalet eller del därav befinnas ogiltig, ska detta inte innebära att avtalet i dess helhet är ogiltigt, för såvitt inte parts åtaganden utan den ogiltiga delen av avtalet framstår som oskäligt betungande.

32) **Tillämplig lag**

- 32)1) På detta avtal ska svensk rätt tillämpas.

33) **Skiljedom**

- 33)1) Twist i anledning av detta avtal ska slutligt avgöras genom skiljedom enligt Regler för Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstitut.

- 33)2) Skiljeförfarandet ska äga rum i Stockholm.

34) Avslutning

Av detta avtal har två originalexemplar upprättats och utväxlats mellan parterna.

2013 den 19 februari

35) Ingående av huvudavtalet

- 35)1) Uppdraget enligt detta avtal omfattar framtagande av kravspecifikation för ett större projekt. Önskar Beställaren genomföra det projektet ska Beställaren i första hand anlita Konsultbolaget för detta.
- 35)2) Om Beställaren vill genomföra projektet ska Beställaren meddela Konsultbolaget denna avsikt senast nittio (90) dagar efter det att Konsultbolaget presenterat sin slutrapport. Parterna ska därefter föra förhandlingar om projektets genomförande med syfte att träffa ett skriftligt avtal härom ("Huvudavtalet") inom ytterligare nittio (90) dagar. Har parterna inte lyckats komma överens om innehållet i Huvudavtalet inom denna tid har Beställaren rätt att vända sig till annan för projektets genomförande.

Stockholm 2013-02-19

Martin Kinnunen
Styrelseledamot Samtid & Framtid AB

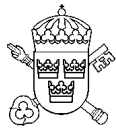

Paula Bieler
Styrelsesuppleant Samtid & Framtid AB

Stockholm 2013-02-19

Erik Almqvist
VD Stiftaren 13039 AB

Södertörns tingsrätt
B 1763-15SÖDERTÖRNS TINGSRÄTT
Avdelning 4INKOM: 2015-09-29
MÅLNR: B 1763-15
AKTBIL: 6

Stämningsansökan

EB-5525-14-9

Åklagare

Vice Chefsåklagare Jakob Holmberg

Tilltalade

Martin Anders Kinnunen (19830515-0438)

Företräds av advokat Thomas Olsson.

Per Åke Björklund (19520719-2930)

Företräds av advokat Christer Holmqvist.

Övriga svaranden

Samtid & Framtid AB (16556873-6788)

Punkt 1

1.1 GROVT SKATTEBROTT (Martin Kinnunen) (14FU1154)

Martin Kinnunen har i egenskap av styrelseledamot felaktigt deklarerat att utgående moms för bolaget Samtid & Framtid AB, 16556873-6788, med säte i Årsta, Stockholm, var 0 kr såvitt avser momsredovisningsperioden för fjärde kvartalet 2013, trots att utgående moms i själva verket uppgick till 912 750 kr. Skattedeklarationen ingavs till Skatteverket den 4 mars 2014 i Storstockholmsområdet och Blekinge, Sverige. Därigenom har han gett upphov till fara för att skatt i form av utgående moms med ett belopp om 912 750 kr undandras det allmänna.

Brottet är grovt för att det rört mycket betydande belopp.

Martin Kinnunen begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 4 § skattebrottslagen (1971:69)

1.2 Muntlig bevisning

- 1.2.1 Förhör med den tilltalade **Martin Kinnunen** som förnekar brott.
- 1.2.2 Förhör med vittnet Bo Henriksson angående den revisorsgranskning som han har gjort av bokföringen för räkenskapsåret 2013 i Samtid & Framtid AB till styrkande av gärningen.
- 1.2.3 Förhör med vittnet Yvonne Centervall angående:
 - Per Björklunds uppdrag i Samtid & Framtid AB, till styrkande av att han varit bokförare under räkenskapsåret 2013 och att han då varit på partikansliet och hämtat post några gånger.
 - Om den rutin för bokföring såvitt avser faktureringen mellan Samtid & Framtid AB och Blåsippan AB som hon mailat ut under juli 2013 till bl.a. Per Björklund, till styrkande av att ansvaret för att detta bokfördes korrekt låg på Samtid & Framtid och Blåsippan AB och att Per Björklund sålunda har haft information om hur momsen borde ha deklarerats till Skatteverket redan så tidigt som i juli 2013, men i vart fall i god tid innan deklarationen gavs in.
- 1.2.4 Förhör med vittnet Åsa Westerberg angående bokföringen i Samtid & Framtid AB såvitt avser räkenskapsåret 2014, till styrkande av att hon lämnat in den rättade skattedeklarationen till Skatteverket 2015-04-23 såvitt avser utgående moms med 912 750 kr för fjärde kvartalet 2013.

1.3 Övrig bevisning

- 1.3.1 Skatteverkets anmälan och förfrågan samt svar på detta från Martin Kinnunen med bilagor (förundersökningsprotokoll s. 8 - 31) till styrkande generellt av gärningspåståendet som sådant och speciellt av att det inte är fråga om att Kinnunen på eget initiativ vidtagit åtgärd som lett till att utgående moms med 912 750 kr påförs bolaget.
- 1.3.2 Skatteverkets omprövningsbeslut 2014-05-28 (förundersökningsprotokoll s. 32 - 35) till styrkande av gärningspåståendet.
- 1.3.3 Mail från Martin Kinnunen (förundersökningsprotokoll s. 58) till styrkande av att Kinnunens uppsåt genom att han redan i oktober 2013 hade kännedom om att 3 651 000 kr skulle faktureras moderbolaget.
- 1.3.4 Registerutdrag (förundersökningsprotokoll s. 96) till styrkande av att Kinnunen varit ensam styrelseledamot i bolaget.
- 1.3.5 Extra bolagsstämmoprotokoll 2013-01-21 (förundersökningsprotokoll s. 111 - 112) till styrkande av att Kinnunen då utsågs till ensam styrelseledamot i bolaget.
- 1.3.6 Skrivelse till Bolagsverket 2013-01-21 (förundersökningsprotokoll s. 113) till styrkande av Kinnunen då anmälde sig som ensam styrelseledamot i bolaget till Bolagsverket.

- 1.3.7 Elektronisk skattedeklaration (förundersökningsprotokoll s. 179) till styrkande av att momsskattedeklarationen ingetts till Skatteverket av bokföraren och deklarationsombudet Per Björklund den 4 mars 2014.
- 1.3.8 Skatteverkets övervägande och beslut (förundersökningsprotokoll s. 193 - 196) till styrkande av att Skatteverket i december 2013 och januari 2014 påtalat att bolaget inte lämnat skattedeklarationer för mervärdesskatt avseende kvartal 2 och 3 2013.
- 1.3.9 Faktura 2013-12-16 från Samtid & Framtid AB till Blåsippan AB om 3 651 000 kr (förundersökningsprotokoll s. 330) till styrkande av att momspliktig fakturering med aktuellt belopp skett.

Punkt 2

2.1 MEDHJÄLP TILL GROVT SKATTEBROTT (Per Björklund) (14FU1154)

Per Björklund har i egenskap av deklarationsombud och bokförare främjat grovt skattebrott genom dåd genom att felaktigt deklarerat att utgående momsen för bolaget Samtid & Framtid AB, 16556873-6788, med säte i Årsta, Stockholm, var 0 kr såvitt avser momsredovisningsperioden fjärde kvartalet 2013, trots att utgående momsen i själva verket uppgick till 912 750 kr. Per Björklund ingav skattedeklarationen till Skatteverket den 4 mars 2014 i Storstockholmsområdet och Blekinge, Sverige. Därigenom har han i egenskap av medhjälpare gett upphov till fara för att skatt i form av utgående moms med ett belopp om 912 750 kr undandras det allmänna.

Brottet är grovt för att det rör mycket betydande belopp.

Per Björklund begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 4 § skattebrottslagen (1971:69) samt 23 kap 4 § brottsbalken

2.2 Muntlig bevisning

- 2.2.1 Förhör med den tilltalade **Per Björklund** som förnekar brott.
- 2.2.2 Förhör med vittnet Bo Henriksson angående den revisorsgranskning som han har gjort av bokföringen för räkenskapsåret 2013 i Samtid & Framtid AB till styrkande av gärningen.

- 2.2.3 Förhör med vittnet Yvonne Centervall angående:
- Per Björklunds uppdrag i Samtid & Framtid AB, till styrkande av att han varit bokförare under räkenskapsåret 2013 och att han då varit på partikansliet och hämtat post några gånger.
- Om den rutin för bokföring såvitt avser faktureringen mellan Samtid & Framtid AB och Blåsippan AB som hon mailat ut under juli 2013 till bl.a. Per Björklund, till styrkande av att ansvaret för att detta bokfördes korrekt låg på Samtid & Framtid och Blåsippan AB och att Per Björklund sålunda har haft information om hur momsen borde ha deklarerats till Skatteverket redan så tidigt som i juli 2013, men i vart fall i god tid innan deklarationen gavs in.
- 2.2.4 Förhör med vittnet Åsa Westerberg angående bokföringen i Samtid & Framtid AB såvitt avser räkenskapsåret 2014, till styrkande av att hon lämnat in den rättade skattedeklarationen till Skatteverket 2015-04-23 såvitt avser utgående moms med 912 750 kr för fjärde kvartalet 2013.

2.3 Övrig bevisning

- 2.3.1 Skatteverkets anmälan och förfrågan samt svar på detta från Martin Kinnunen med bilagor (förundersökningsprotokoll s. 8 - 31) till styrkande generellt av gärningspåståendet som sådant och speciellt av att det inte är fråga om att Kinnunen eller Björklund på eget initiativ vidtagit åtgärd som lett till att utgående moms med 912 750 kr påförs bolaget.
- 2.3.2 Skatteverkets omprövningsbeslut 2014-05-28 (förundersökningsprotokoll s. 32 - 35) till styrkande av gärningspåståendet.
- 2.3.3 Skatteverkets information om extern behörighetsadministration (förundersökningsprotokoll s. 177) till styrkande av att Björklund varit deklaraationsombud för bolaget 2013-04-26 -- 2014-06-19.
- 2.3.4 Elektroniska skattedeklarationer (förundersökningsprotokoll s. 179 - 183) till styrkande av att Björklund lämnat skattedeklarationer för bolaget.
- 2.3.5 Skatteverkets övervägande och beslut (förundersökningsprotokoll s. 193 - 196) till styrkande av att Skatteverket i december 2013 och januari 2014 påtalat att bolaget inte lämnat skattedeklarationer för mervärdesskatt avseende kvartal 2 och 3 2013.
- 2.3.6 Uppdragsavtal 2013-01-31 mellan Samtid & Framtid AB och Per Björklund (förundersökningsprotokoll s. 235 - 236) till styrkande av dels att Björklund varit bl.a. deklaraationsombud och bokförare i bolaget under en tid som enligt avtalet sträckte sig mellan den 1 februari 2013 till tidigast den 31 juli 2014, dels att timpriset varit 465 kr per timme.
- 2.3.7 Faktura 2013-12-16 från Samtid & Framtid AB till Blåsippan AB om 3 651 000 kr (förundersökningsprotokoll s. 330) till styrkande av att momspliktig fakturering med aktuellt belopp skett.

Punkt 3

3.1 GROVT SKATTEBROTT (Martin Kinnunen) (14FU1154)

Martin Kinnunen har i egenskap av styrelseledamot lämnat felaktiga uppgifter i inkomstdeklaration för bolaget Samtid & Framtid AB, 16556873-6788, med säte i Årsta, Stockholm. Inkomstdeklarationen ingavs till Skatteverket den 1 juli 2014 i Storstockholmsområdet och Skåne, Sverige. Därigenom har han gett upphov till fara för att statlig inkomstskatt för bolag med ett totalt belopp om cirka 638 220 kr undandras det allmänna, varav cirka 495 000 kr avser inkomsskatteeffekten av att delar av konsultkostnaderna avseende Mediekonsulterna Europa AB felaktigt har kostnadsförts under räkenskapsåret 2013, när de rätteligen borde ha kostnadsförts under räkenskapsåren 2014 och 2015, och varav cirka 143 220 kr avser inkomsskatteeffekten av att konsultkostnader avseende Per Björklund felaktigt har kostnadsförts Samtid & Framtid AB under räkenskapsåret 2013.

Martin Kinnunen begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 4 § skattebrottslagen (1971:69)

3.2 Muntlig bevisning

- 3.2.1 Förhör med den tilltalade **Martin Kinnunen** som förnekar brott.
- 3.2.2 Förhör med vittnet Bo Henriksson angående den revisorsgranskning som han har gjort av bokföringen för räkenskapsåret 2013 i Samtid & Framtid AB till styrkande av gärningen.
- 3.2.3 Förhör med vittnet NN, 19760103-3934, (skyddade personuppgifter) angående uppdraget om mediesatsning i Samtid & Framtid AB som framkommer av VU protokollen (se fu prot s 217 - 234) till styrkande dels av att pengar tillfördes Samtid & Framtid AB från moderbolaget till finansiering dels av nättidningen och av den ekonomiska resursen i Samtid & Framtid AB med anledning av det, dels av att uppdraget som gavs Samtid & Framtid AB innebar att bokföringen och det praktiska arbetet kring detta skulle skötas inom ramen för verksamheten i Samtid & Framtid AB.

3.3 Övrig bevisning

- 3.3.1 Faktura utställd av Mediekonsulterna Europa AB (förundersökningsprotokoll s. 20) till styrkande av att Mediekonsulterna Europa AB i maj 2013 fakturerat Samtid & Framtid AB ett belopp om 3 750 000 kr.
- 3.3.2 Registerutdrag (förundersökningsprotokoll s. 96) till styrkande av att Kinnunen varit ensam styrelseledamot i bolaget.
- 3.3.3 Extra bolagsstämmoprotokoll 2013-01-21 (förundersökningsprotokoll s. 111 - 112) till styrkande av att Kinnunen då utsågs till ensam styrelseledamot i bolaget.

- 3.3.4 Skrivelse till Bolagsverket 2013-01-21 (förundersökningsprotokoll s. 113) till styrkande av Kinnunen då anmälde sig som ensam styrelseledamot i bolaget till Bolagsverket.
- 3.3.5 Årsredovisning Mediekonsulterna Europa AB (förundersökningsprotokoll s. 151 - 158) till styrkande av att motsvarande intäkter där har intäktsförts med cirka 1 000 000 kr under räkenskapsåret 2013 respektive periodiserats som förutbetalda intäkter med resterande belopp om cirka 2 000 000 kr.
- 3.3.6 Inkomstskattedeklaration för Samtid & Framtid AB, räkenskapsåret 2013 (förundersökningsprotokoll s 198 - 205) till styrkande dels av att inkomstskattedeklarationen upprättades den 4 juni 2014, dels av gärningen som sådan.
- 3.3.7 Uppdragsavtal 2013-02-19 med bilagor (förundersökningsprotokoll s. 237 - 253) till styrkande av att Samtid & Framtid AB uppdragit åt Erik Almqvists bolag att under en treårsperiod med start den 1 april 2013 leverera konsulttjänster inom ramen för mediasatsningen till ett totalt pris om 3 000 000 kr exklusive moms.
- 3.3.8 Uppdragsavtal 2013-01-31 mellan Samtid & Framtid AB och Per Björklund (förundersökningsprotokoll s. 235 - 236) till styrkande av dels att Björklund varit bl.a. deklarationsombud och bokförare i bolaget under en tid som enligt avtalet sträckte sig mellan den 1 februari 2013 till tidigast den 31 juli 2014, dels att timpriset varit 465 kr per timme.
- 3.3.9 Björklunds osanna fakturor till Samtid & Framtid AB (förundersökningsprotokoll s. 19, 21 - 28, 326) till styrkande av att Björklund fakturerat Samtid & Framtid de belopp som påstås.

Punkt 4

4.1 GROVT SKATTEBROTT (Martin Kinnunen) (14FU1154)

Martin Kinnunen har i egenskap av styrelseledamot lämnat felaktiga uppgifter i Skattedeklarationer till Skatteverket såvitt avser fyra momsredovisningsperioder för ingående moms under vart och ett av kvartal 1 - 4 2013 för bolaget Samtid & Framtid AB, 16556873-6788, med säte i Årsta, Stockholm. Skattedeklarationerna ingavs till Skatteverket under perioden den 13 maj 2013 till den 4 mars 2014 i Storstockholmsområdet och Blekinge, Sverige, enligt nedan

Antal brott	Brottstid
1	2013-05-13
3	2014-03-04

Därigenom har han gett upphov till fara för att skatt i form av ingående moms med ett belopp om sammanlagt cirka 162 750 kr felaktigt tillgodoräknas.

Brottet är grovt för att det sammantaget rört mycket betydande belopp och för att vilseledande bokföring har använts.

Martin Kinnunen begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 4 § skattebrottslagen (1971:69)

4.2 Muntlig bevisning

- 4.2.1 Förhör med den tilltalade **Martin Kinnunen** som förnekar brott.
- 4.2.2 Förhör med vittnet Bo Henriksson angående den revisorsgranskning som han har gjort av bokföringen för räkenskapsåret 2013 i Samtid & Framtid AB till styrkande av gärningen.

4.3 Övrig bevisning

- 4.3.1 Registerutdrag (förundersökningsprotokoll s. 96) till styrkande av att Kinnunen varit ensam styrelseledamot i bolaget.
- 4.3.2 Extra bolagsstämmoprotokoll 2013-01-21 (förundersökningsprotokoll s. 111 - 112) till styrkande av att Kinnunen då utsågs till ensam styrelseledamot i bolaget.
- 4.3.3 Skrivelse till Bolagsverket 2013-01-21 (förundersökningsprotokoll s. 113) till styrkande av Kinnunen då anmälde sig som ensam styrelseledamot i bolaget till Bolagsverket.
- 4.3.4 Skatteverkets övervägande och beslut (förundersökningsprotokoll s. 193 - 196) till styrkande av att Skatteverket i december 2013 och januari 2014 påtalat att bolaget inte lämnat skattedeklarationer för mervärdesskatt avseende kvartal 2 och 3 2013.
- 4.3.5 Uppdragsavtal 2013-01-31 mellan Samtid & Framtid AB och Per Björklund (förundersökningsprotokoll s. 235 - 236) till styrkande av dels att Björklund varit bl.a. deklarationsombud och bokförare i bolaget under en tid som enligt avtalet sträckte sig mellan den 1 februari 2013 till tidigast den 31 juli 2014, dels att timpriset varit 465 kr per timme.
- 4.3.6 Björklunds osanna fakturor till Samtid & Framtid AB (förundersökningsprotokoll s. 19, 21 - 28, 326) till styrkande av att Björklund fakturerat Samtid & Framtid de belopp som påstås.

Punkt 5

5.1 MEDHJÄLP TILL GROVT SKATTEBROTT (Per Björklund) (14FU1154)

Per Björklund har i egenskap av deklarationsombud och bokförare främjat grovt skattebrott genom råd och dåd genom att han lämnat felaktiga uppgifter i skattedeklarationer till Skatteverket såvitt avser fyra momsredovisningsperioder för ingående moms under vart och ett av kvartal 1 - 4 2013 för bolaget Samtid & Framtid AB, 16556873-6788, med säte i Årsta, Stockholm. Skattedeklarationerna ingavs till Skatteverket under perioden den 13 maj 2013 till den 4 mars 2014 i Storstockholmsområdet och Blekinge, Sverige, enligt nedan

Antal brott	Brottstid
1	2013-05-13
3	2014-03-04

Däriigenom har han i egenskap av medhjälpare gett upphov till fara för att skatt i form av ingående moms med ett belopp om sammanlagt cirka 162 750 kr felaktigt tillgodoräknas.

Brottet är grovt för att det sammantaget rört mycket betydande belopp och för att vilseledande bokföring har använts.

Per Björklund begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 4 § skattebrottslagen (1971:69) samt 23 kap 4 § brottsbalken

5.2 Muntlig bevisning

5.2.1 Förhör med den tilltalade **Per Björklund** som förnekar brott.

5.2.2 Förhör med vittnet Bo Henriksson angående den revisorsgranskning som han har gjort av bokföringen för räkenskapsåret 2013 i Samtid & Framtid AB till styrkande av gärningen.

5.3 Övrig bevisning

5.3.1 Skatteverkets information om extern behörighetsadministration (förundersökningsprotokoll s. 177) till styrkande av att Björklund varit deklarationsombud för bolaget 2013-04-26 -- 2014-06-19.

5.3.2 Elektroniska skattedeklarationer (förundersökningsprotokoll s. 179 - 183) till styrkande av att Björklund lämnat skattedeklarationer för bolaget.

5.3.3 Skatteverkets övervägande och beslut (förundersökningsprotokoll s. 193 - 196) till styrkande av att Skatteverket i december 2013 och januari 2014 påtalat att bolaget inte lämnat skattedeklarationer för mervärdesskatt avseende kvartal 2 och 3 2013.

- 5.3.4 Uppdragsavtal 2013-01-31 mellan Samtid & Framtid AB och Per Björklund(förundersökningsprotokoll s. 235 - 236) till styrkande av dels att Björklund varit bl.a. deklarationsombud och bokförare i bolaget under en tid som enligt avtalet sträckte sig mellan den 1 februari 2013 till tidigast den 31 juli 2014, dels att timpriset varit 465 kr per timme.
- 5.3.5 Björklunds osanna fakturor till Samtid & Framtid AB (förundersökningsprotokoll s. 19, 21 - 28, 326) till styrkande av att Björklund fakturerat Samtid & Framtid de belopp som påstås.

Punkt 6

6.1 GROVT BOKFÖRINGSBROTT (Martin Kinnunen) (14FU1154)

Martin Kinnunen har under 2013 varit företrädare för Samtid & Framtid AB (16556873-6788), med säte i Årsta, Stockholm.

Martin Kinnunen har uppsåtligen eller i andra hand av oaktsamhet åsidosatt bokföringsskyldigheten enligt bokföringslagen. Åsidosättandet består i att:

- a) Uppkomna affärshändelser inte löpande har bokförts.
- b) Osanna fakturor avseende konsultarvode om cirka 651 000 kr har bokförts.
- c) Kostnader i rörelsen om cirka 2 250 000 kr, som rätteligen borde ha periodiserats till räkenskapsåren 2014 och 2015, har felaktigt periodiserats till räkenskapsåret 2013 .

Åsidosättandet avser räkenskapsåret mellan den 1 januari 2013 och den 31 december 2013 och har skett i Storstockholmsområdet, Sverige.

Till följd härav har rörelsens förlopp och ekonomiska resultat inte i huvudsak kunnat bedömas med ledning av bokföringen.

Gärningen är grov med hänsyn till att åsidosättandet avsett mycket betydande belopp och avsett användande av osanna fakturor.

Lagrum: 11 kap 5 § 2 st brottsbalken

6.2 Muntlig bevisning

- 6.2.1 Förhör med den tilltalade **Martin Kinnunen** som förnekar brott.
- 6.2.2 Förhör med vittnet Bo Henriksson angående den revisorsgranskning som han har gjort av bokföringen för räkenskapsåret 2013 i Samtid & Framtid AB till styrkande av gärningen.

- 6.2.3 Förhör med vittnet Yvonne Centervall angående:
- Per Björklunds uppdrag som bokförare i Samtid & Framtid AB, till styrkande av att han varit bokförare under räkenskapsåret 2013 och att han då varit på partikansliet och hämtat post några gånger.
 - Om gränserna för ansvaret för bokföringen i Samtid & Framtid AB, till styrkande av att den löpande bokföringen skulle göras i Samtid & Framtid AB men att årsbokslut och årsredovisning skulle göras av personal på Axion, såvitt avser räkenskapsåret 2013.
 - Om den rutin för bokföring såvitt avser faktureringen mellan Samtid & Framtid AB och Blåsippan AB som hon mailat ut under juli 2013 till bl.a. Per Björklund, till styrkande av att ansvaret för att detta bokfördes korrekt låg på Samtid & Framtid och Blåsippan AB.
- 6.2.4 Förhör med vittnet Åsa Westerberg angående bokföringen i Samtid & Framtid AB såvitt avser räkenskapsåret 2014, till styrkande av:
- Att hon i april 2014 övertagit uppdraget att utföra den löpande bokföringen i Samtid & Framtid AB från Per Björklund och att han sedermera överlämnat det material han hade till henne.
 - Att hon bokfört allt löpande retroaktivt med start den 15 april 2014, såvitt avser räkenskapsåret 2013 för Samtid & Framtid AB.
 - Att hon sedermera lämnat in den rättade skattedeklarationen till Skatteverket 2015-04-23 såvitt avser utgående moms med 912 750 kr för fjärde kvartalet 2013.
- 6.2.5 Förhör med vittnet NN, 19760103-3934, (skyddade personuppgifter) angående uppdraget om mediasatsning i Samtid & Framtid AB som framkommer av VU protokollen (se fu prot s 217 - 234) till styrkande dels av att pengar tillfördes Samtid & Framtid AB från moderbolaget till finansiering dels av nättidningen och av den ekonomiska resursen i Samtid & Framtid AB med anledning av det, dels av att uppdraget som gavs Samtid & Framtid AB innebar att bokföringen och det praktiska arbetet kring detta skulle skötas inom ramen för verksamheten i Samtid & Framtid AB.
- 6.3 Övrig bevisning
- 6.3.1 Skatteverkets anmälan och förfrågan samt svar på detta från Martin Kinnunen med bilagor (förundersökningsprotokoll s. 8 - 31) till styrkande av att Kinnunen underlätit att löpande bokföra uppkomna affärshändelser.
- 6.3.2 Behandlingshistorik (förundersökningsprotokoll s. s 44 - 48) till styrkande av att Kinnunen underlätit att löpande bokföra uppkomna affärshändelser.
- 6.3.3 Mail från Martin Kinnunen (förundersökningsprotokoll s. 58) till styrkande av att Kinnunens uppsåt genom att han redan i oktober 2013 hade kännedom om att 3 651 000 kr skulle faktureras moderbolaget.
- 6.3.4 Registerutdrag (förundersökningsprotokoll s. 96) till styrkande av att Kinnunen varit ensam styrelseledamot i bolaget.
- 6.3.5 Extra bolagsstämmoprotokoll 2013-01-21 (förundersökningsprotokoll s. 111 - 112) till styrkande av att Kinnunen då utsågs till ensam styrelseledamot i bolaget.

- 6.3.6 Skrivelse till Bolagsverket 2013-01-21 (förundersökningsprotokoll s. 113) till styrkande av Kinnunen då anmälde sig som ensam styrelseledamot i bolaget till Bolagsverket.
- 6.3.7 Årsredovisning Mediekonsulterna Europa AB (förundersökningsprotokoll s. 151 - 158) till styrkande av att motsvarande intäkter där har intäktsförts med cirka 1 000 000 kr under räkenskapsåret 2013 respektive periodiserats som förutbetalda intäkter med resterande belopp om cirka 2 000 000 kr.
- 6.3.8 VU protokoll och motsvarande överföringar av pengar (förundersökningsprotokoll s. 217 - 234 och 159 - 163) återopas till styrkande av att finansieringen av konsulttjänsterna beträffande mediasatstningen och den ekonomiska resurs som sköter bolagets ekonomi i Samtid & Framtid AB från 2013 och framåt beslutades 2012-12-28.
- 6.3.9 Uppdragsavtal 2013-01-31 mellan Samtid & Framtid AB och Per Björklund (förundersökningsprotokoll s. 235 - 236) till styrkande av att Björklund varit bl.a. deklarationsombud och bokförare med timpenning i bolaget under en tid som enligt avtalet sträckte sig mellan den 1 februari 2013 till tidigast den 31 juli 2014.
- 6.3.10 Uppdragsavtal 2013-02-19 med bilagor (förundersökningsprotokoll s. 237 - 253) till styrkande av att Samtid & Framtid AB uppdragit åt Erik Almqvists bolag att under en treårsperiod med start den 1 april 2013 leverera konsulttjänster inom ramen för mediasatsningen till ett totalt pris om 3 000 000 kr exklusive moms.
- 6.3.11 Revisionspromemoria med bilagor (förundersökningsprotokoll s. 288 - 331) till styrkande av att bokföringsskyldigheten har åsidosatts på sätt som påstås i gärningsbeskrivningen och följderna av det är att rörelsens förlopp inte i huvudsak kunnat bedömas med ledning av bokföringen.
- 6.3.12 Björklunds osanna fakturor till Samtid & Framtid AB (förundersökningsprotokoll s. 19, 21 - 28, 326) till styrkande av att Björklund fakturerat Samtid & Framtid de belopp som påstås.

Punkt 7

7.1 MEDHJÄLP TILL GROVT BOKFÖRINGSBROTT (Per Björklund) (14FU1154)

Per Björklund har främjat grovt bokföringsbrott genom råd och dåd genom att han varit deklarationsombud och bokförare för Samtid & Framtid AB (16556873-6788), med säte i Årsta, Stockholm.

Per Björklund har uppsåtligt eller i andra hand av oaktsamhet åsidosatt bokföringsskyldigheten enligt bokföringslagen. Åsidosättandet består i att han i egenskap av medhjälpare har gjort följande:

- Underlåtit att löpande bokföra uppkomna affärshändelser.
- Fabricerat osanna fakturor avseende konsultarvode uppgående till cirka 651 000 kr.

Åsidosättandet avser räkenskapsåret mellan den 1 januari 2013 och den 31 december 2013 och har skett i bl.a. Lyckeby i Karlskrona kommun, Sverige.

Till följd härav har rörelsens förlopp och ekonomiska resultat inte i huvudsak kunnat bedömas med ledning av bokföringen.

Gärningen är grov med hänsyn till att åsidosättandet avsett mycket betydande belopp och avsett användande av osanna fakturor.

Lagrum: 11 kap 5 § 2 st brottsbalken och 23 kap 4 § brottsbalken

7.2 Muntlig bevisning

- 7.2.1 Förhör med den tilltalade **Per Björklund** som förnekar brott.
- 7.2.2 Förhör med vittnet Bo Henriksson angående den revisorsgranskning som han har gjort av bokföringen för räkenskapsåret 2013 i Samtid & Framtid AB till styrkande av gärningen.
- 7.2.3 Förhör med vittnet Yvonne Centervall angående:
- Per Björklunds uppdrag som bokförare i Samtid & Framtid AB, till styrkande av att han varit bokförare under räkenskapsåret 2013 och att han då varit på partikansliet och hämtat post några gånger.
 - Om gränserna för ansvaret för bokföringen i Samtid & Framtid AB, till styrkande av att den löpande bokföringen skulle göras i Samtid & Framtid AB men att årsbokslut och årsredovisning skulle göras av personal på Axion, såvitt avser räkenskapsåret 2013.
 - Om den rutin för bokföring såvitt avser faktureringen mellan Samtid & Framtid AB och Blåsippa AB som hon mailat ut under juli 2013 till bl.a. Per Björklund, till styrkande av att ansvaret för att detta bokfördes korrekt låg på Samtid & Framtid AB och Blåsippa AB.
- 7.2.4 Förhör med vittnet Åsa Westerberg angående bokföringen i Samtid & Framtid AB såvitt avser räkenskapsåret 2014, till styrkande av:
- Att hon i april 2014 övertagit uppdraget att utföra den löpande bokföringen i Samtid & Framtid AB från Per Björklund och att han sedermera överlämnat det material han hade till henne.
 - Att hon bokfört allt löpande retroaktivt med start den 15 april 2014, såvitt avser räkenskapsåret 2013 för Samtid & Framtid AB.
 - Att hon sedermera lämnat in den rättade skattedeklarationen till Skatteverket 2015-04-23 såvitt avser utgående moms med 912 750 kr för fjärde kvartalet 2013.
- 7.2.5 Förhör med vittnet NN, 19760103-3934, (skyddade personuppgifter) angående uppdraget om mediesatsning i Samtid & Framtid AB som framkommer av VU protokollen (se fu prot s 217 - 234) till styrkande dels av att pengar tillfördes Samtid & Framtid AB från moderbolaget till finansiering dels av nättidningen och av den ekonomiska resursen i Samtid & Framtid AB med anledning av det, dels av att uppdraget som gavs Samtid & Framtid AB innebar att bokföringen och det praktiska arbetet kring detta skulle skötas inom ramen för verksamheten i Samtid & Framtid AB.

7.3 Övrig bevisning

- 7.3.1 Skatteverkets anmälan och förfrågan samt svar på detta från Martin Kinnunen med bilagor (förundersökningsprotokoll s. 8 - 31) till styrkande av att Kinnunen och Björklund underlåtit att löpande bokföra uppkomna affärshändelser.
- 7.3.2 Behandlingshistorik (förundersökningsprotokoll s. s 44 - 48) till styrkande av att Kinnunen och Björklund underlåtit att löpande bokföra uppkomna affärshändelser.
- 7.3.3 Mail från Per Björklund (förundersökningsprotokoll s. 80) till styrkande av att Kinnunen och Björklund underlåtit att löpande bokföra uppkomna affärshändelser.
- 7.3.4 Årsredovisning Mediekonsulterna Europa AB (förundersökningsprotokoll s. 151 - 158) till styrkande av att motsvarande intäkter där har intäktsförts med cirka 1 000 000 kr under räkenskapsåret 2013 respektive periodiserats som förutbetalda intäkter med resterande belopp om cirka 2 000 000 kr.
- 7.3.5 Skatteverkets information om extern behörighetsadministration (förundersökningsprotokoll s. 177) till styrkande av att Björklund varit deklaraationsombud för bolaget 2013-04-26 -- 2014-06-19.
- 7.3.6 Elektroniska skattedeklarationer (förundersökningsprotokoll s. 179 - 183) till styrkande av att Björklund lämnat skattedeklarationer för bolaget.
- 7.3.7 VU protokoll och motsvarande överföringar av pengar (förundersökningsprotokoll s. 217 - 234 och 159 - 163) åberopas till styrkande av att finansieringen av konsulttjänsterna beträffande mediesatsningen och den ekonomiska resurs som sköter bolagets ekonomi i Samtid & Framtid AB från 2013 och framåt beslutades 2012-12-28.
- 7.3.8 Uppdragsavtal 2013-01-31 mellan Samtid & Framtid AB och Per Björklund (förundersökningsprotokoll s. 235 - 236) till styrkande av dels att Björklund varit bl.a. deklaraationsombud och bokförare i bolaget under en tid som enligt avtalet sträckte sig mellan den 1 februari 2013 till tidigast den 31 juli 2014, dels att timpriset varit 465 kr per timme.
- 7.3.9 Uppdragsavtal 2013-02-19 med bilagor (förundersökningsprotokoll s. 234 - 250) till styrkande av att Samtid & Framtid AB uppdragit åt Erik Almqvists bolag att under en treårsperiod med start den 1 april 2013 leverera konsulttjänster inom ramen för mediesatsningen till ett totalt pris om 3 000 000 kr exklusive moms.
- 7.3.10 Revisionspromemoria med bilagor (förundersökningsprotokoll s. 288 - 331) till styrkande av att bokföringsskyldigheten har åsidosatts på sätt som påstås i gärningsbeskrivningen och följden av det är att rörelsens förlopp inte i huvudsak kunnat bedömas med ledning av bokföringen.
- 7.3.11 Björklunds osanna fakturor till Samtid & Framtid AB (förundersökningsprotokoll s. 19, 21 - 28, 326) till styrkande av att Björklund fakturerat Samtid & Framtid de belopp som påstås.

Punkt 8

8.1 TALAN OM FÖRETAGSBOT (Samtid & Framtid AB) (14FU1154)

Det yrkas att tingsrätten ålägger Samtid & Framtid AB, 16556873-6788, att betala en företagsbot om 1 000 000 kr på grund av brotten i denna stämningsansökan som är begångna i utövningen av bolagets näringsverksamhet.

Bolaget har inte gjort vad som skäligen kunnat krävas för att förebygga brottsligheten. Brotten har begåtts av Martin Kinnunen, som varit i ledande ställning grundad på befogenhet att företräda näringsidkaren eller att fatta beslut på näringsidkarens vägnar genom att han varit styrelsedelamot.

Lagrum: 36 kap 7 § brottsbalken

Handläggning

Förslag till huvudförhandlingsplan bifogas.

Följande personalia bör inhämtas: Personutredning för Kinnunen och Björklund.

Hänvisning till åberopade handlingar önskas.

Vittnena Yvonne Centerwall och Åsa Westerberg kan lämpligen höras via videolänk från den myndighet och ort som tingsrätten i samråd med vittnena bestämmer.

FÖRHÖRSUTSAGOR

Per Björklund

Han har sedan början av 2000-talet en depressionsdiagnos och har även haft problem med alkohol. Han har ingen ekonomisk utbildning. Han har dock läst lite företagsekonomi. Han har därefter arbetat i ideella föreningar och har kunskap om sådana. Detta innefattar bl.a. att sköta den löpande bokföringen, däremot inte att upprätta bokslut. Däremot har han inte någon egentlig kunskap om aktiebolag.

År 2012 var han partikassör och ekonomichef i Sverigedemokraterna. Han har för sig att han även var VD i Blåsippan AB, men där skedde inga transaktioner. Den delen av hans arbete som rörde aktiebolag, innan han klev in i Samtid & Framtid AB, skötte han helt och hållet med hjälp från revisionsfirman Axion. I slutet av oktober 2012 hade Sverigedemokraterna en kommun- och landstingskonferens i Västerås. Han drack för mycket alkohol och det ledde till att han dagen efter blev inkallad till Björn Söder och några personer till och underrättad om att han borde lämna alla sina uppdrag samt även arbetsbefriad från sin anställning som ekonomichef. Han blev helt sänkt av detta. Han sade upp sig från alla sina uppdrag och åkte på behandling för sitt alkoholmissbruk. Han är idag nykter alkoholist sedan den 28 oktober 2012.

Under tiden han fann sig på behandlingshemmet dök Sverigedemokraternas personalchef Martin Kirschberg upp och sade att partiet ville ge honom sparken. Han blev då än mer deprimerad.

Efter det att han kommit hem från behandlingshemmet hörde Martin Kirschberg av sig och ville avsluta hans anställning. Han förklarade då för Martin Kirschberg att han hade räknat på det och krävde att få 18 månaders avgångsunderlag, eftersom han ansåg att partiet hade hanterat saken illa. Han förstod att han inte kunde ha kvar sina olika uppdrag men kunde inte acceptera att han inte fick behålla sin anställning som

Avdelning 4

ekonomichef, då han hade skött det jobbet utan anmärkning och även jobbet i Blåsippan AB. Han fick nej på sin begäran om 18 månaders lön i form av avgångsunderlag. Efter en vecka återkom dock Martin Kirschberg och tog upp en diskussion om att han skulle bli konsult åt Samtid & Framtid AB och då sköta ekonomin i det bolaget. Sedan var det lite turer fram och tillbaka och till slut kom de fram till ett uppdragsavtal. Han hade bara kontakt med Martin Kirschberg i frågan. Han såg detta som ett sätt att få ut den ersättning från Sverigedemokraterna som han hade begärt, vem som rent faktiskt betalade ut pengarna var mindre intressant för honom.

När det gäller närmare om hur avtalet kom till stånd och hans uppfattning om avtalets innehåll så träffade han Martin Kirschberg på kansliet i Karlskrona vid ett flertal tillfällen. Han fick uppfattningen att Martin Kirschberg, mellan deras möten, förankrade avtalet med andra. Han såg avtalet som ett substitut för det avgångsvederlag som han ville ha men inte fick. 18 månadslöner innebar ju helt enkelt en viss summa pengar och dessa ville Sverigedemokraterna av något för honom okänt skäl hantera på ett annat sätt. Det viktiga för honom var som sagt pengarna, inte övrigt innehåll i avtalet. Han såg att avtalet slutligen kom att ingås mellan Samtid & Framtid AB och hans enskilda firma, men det hade han inga synpunkter på om Sverigedemokraterna nu ville ha det på det sättet. Han visste att han skulle sköta det löpande ekonomiflödet, men inte mer än så.

Hans inställning till det arbete som han åtog sig att utföra enligt avtalet var att han skulle göra det så bra han bara kunde. Han tänker då på det löpande arbetet med ekonomin. När det gällde bokslutsarbete och andra saker som krävde kunskap om aktiebolag så utgick han från att Axion kunde hjälpa till, då han saknade den kunskapen. När arbetet satte igång så gjorde han deklARATIONERNA så gott han kunde utifrån det underlag som han hade tillgång till. Han var noga med att sådant som skulle skickas in till Skatteverket skulle bli rätt. Vad gäller den löpande bokföringen så hade han ambitionen att göra den men sköt det framför sig. Han var inte medveten om de tidsfrister som fanns vad gällde bokföringen. Dessutom mÅdde han så himla dåligt och

Avdelning 4

kände sig nedtryckt och illa behandlad. Han vet inte hur många timmars arbete som han lade lagt ned på Samtid & Framtid under år 2013. Han kan därför inte kommentera uppgiften om den behandlingshistorik avseende Samtid & Framtid AB som påträffats i hans dator och som säger att det under hela år 2013 har skett registreringar under totalt två timmar den 8 juli 2013. Han kan dock ha lagt ned en hel del timmar utan att för den delen ha producerat så mycket, eftersom han mådde som han mådde. Han kan inte på rak arm säga hur många skattedeklarationer han lämnade in för Samtid & Framtid AB eller hur mycket tid han lade ned på skattedeklarationerna. Om Skatteverket i sin brottsanmälan säger att han den 4 mars 2014 lämnat in tre försenade momsdeklarationer så stämmer det säkert, även om hans minnesbild är att han lämnat in deklarationerna tidigare. Han har lämnat dem elektroniskt. Han har aldrig påstått att han lagt ned 140 timmar/per månad.

Såvitt han minns tog han ingen hjälp av Axion med den löpande bokföringen under år 2013. Vad gäller övriga kontakter med Axion under år 2013 och 2014, så stämmer det att han hade mailkontakt med Åsa Westerberg den 20 och 24 september 2013. Han antar att mailet handlade om bokslutet för år 2012 i Samtid & Framtid AB, som hon hade förberett och gjort det som han inte klarat av och sedan lämnat det till Mikael Jannert. Han hade också mailkontakt med Åsa Westerberg i april 2014. Hon skulle göra bokföringen för år 2013, den han underlätit att göra. Den 4 april 2014 ville hon således att han skulle komplettera det material som han redan hade skickat över till henne med fakturan från Samtid & Framtid AB till Blåsippa AB. Fakturan som Åsa Westerberg efterfrågade avsåg den internfaktura om 3 651 000 kr (sidan 495 i fup.) som skulle upprättas efter det att man hade beslutat att det inte längre skulle vara ett aktieägartillskott utan ske en internfakturerings mellan bolagen. Han har inget minne av att han hade den aktuella fakturan. Han har för sig att han upprättade den då när Åsa Westerberg efterfrågade den. Som han minns det var alltså fakturan ännu inte upprättad när Åsa Westerberg efterfrågade den. Den skulle dock upprättas och vara daterad föregående år, då den skulle in i bokslutet för det året. Han utgår från att fakturan bl.a. avsåg pengarna som gick till Erik Almqvists företag.

Avdelning 4

Vad gäller utbetalningen till Samtid & Framtid AB om 3,7 Mkr, som alltså rörde betalningen som skulle ske till Erik Almqvists företag, så minns han inte exakt när denna skedde. Han fick dock en förklaring vad det gällde, nämligen en betalning till Erik Almqvists företag för dennes tjänster rörande mediesatsningen. Det hade under flera år pratats om denna mediesatsning och det hade hela tiden sagts att den skulle finansierats genom aktieägartillskott tills man hade fått igång en fungerande verksamhet. Detta skulle inte påverka mervärdesskatten.

När det gäller det mail som Yvonne Centervall ska ha skickat till bl.a. honom den 16 juli 2013, så minns han nu, efter att ha sett det, att han sett det tidigare men inte förstått så mycket av det. Han minns dock att det var en diskussion under hösten 2013 om att aktieägartillskottet skulle ändras till ett lån men han deltog inte i diskussionen och förstod inte heller att det skulle påverka momsen. I hans värld rörde det sig om en transaktion som redan hade genomförts och därför skulle hamna i bokslutet, vilket skulle innebära att Axion skulle ta hand om det. När han i mars 2014 lämnade in momsdeklarationerna till Skatteverket så hade han som underlag de kostnadsfakturer som inkommit till Samtid & Framtid AB. Han minns inte om dessa bestod av hans fakturer till Samtid & Framtid AB avseende konsultaarvode respektive fakturan från Mediekonsulterna Europa, men det kan vara så. Han har redovisat moms på allt som han har förstått det ska redovisas moms på. Det fanns ju inga externa kunder/ingen försäljning utåt och därmed ingen moms att redovisa. Om han hade förstått att det var något fel på den momsdeklaration som han skickade in den 4 mars 2013 skulle han aldrig ha skickat in den. Han hade ingen som helst anledning att lämna felaktiga uppgifter om moms till Skatteverket. Han skulle inte tjäna något på det. Han har således inte medvetet gjort något fel.

Vad gäller de 10 fakturer som hans företag ställt ut till Samtid & Framtid AB, så är det han som har upprättat dem. Det gjorde han månatligen med start i mars 2013. Avtalet började ju löpa i februari 2013. Intäkterna bokförde han på korrekt sätt i sitt företag och betalade sociala avgifter.

Avdelning 4

Det fanns ett bankkonto i Samtid & Framtid år 2013. Han kunde lägga upp betalningar, men de behövde sedan signeras med hjälp av bankdosa av Martin Kinnunen och Paula Bieler.

Vad gäller hans kontakter med Martin Kinnunen under år 2013 gällande Samtid & Framtid AB, så hade de ett fåtal telefonkontakter samt löpande och relativt frekventa mailkontakter angående olika transaktioner. De träffades aldrig fysiskt. Han stämde aldrig av bokföring eller skattedeklarationer med Martin Kinnunen år 2013. Martin Kinnunen efterfrågade heller ingen information om detta. Han vet inte om han lämnat några rapporter till Martin Kinnunen. Det kan ha skett om denne bett om det, men inte rutinmässigt. Han kände inget behov av att informera Martin Kinnunen hur han låg till arbetsmässigt. Martin Kinnunen var hans enda kontaktperson i Samtid & Framtid AB.

Martin Kinnunen

Han har varit aktiv i Sverigedemokraterna under flera år. Han är idag riksdagsman. Han har läst nationalekonomi för 10 år sedan men har ingen företagsekonomi i sin examen. Han har t.ex. inte läst någon bokföring.

År 2010/2011 fördes det en diskussion inom Sverigedemokraterna att göra en mediesatsning. Det var Erik Almqvist som hade tagit initiativet till det. Vid den här tidpunkten var han inte riksdagsledamot utan han var tjänsteman i partiet och ansvarade för presstjänst och kontakter med media. Den närmare diskussionen angående mediesatsningen fördes av partistyrelsen och i det verkställande utskottet och han satt inte med i dessa. Däremot satt han med på andra typer av möten där satsningen diskuterades. År 2012 drogs Samtid & Framtid AB igång. Först var det tal om att göra Webb-TV, men det blev inget då man inte fick in rätt personer för att kunna producera det man ville. Det verkställande utskottet ändrade så småningom inriktning på satsningen till en webb-tidning.

Avdelning 4

I början av 2013 trädde han in som styrelseledamot i Samtid & Framtid AB efter att ha tillfrågats om han var intresserad, vilket han var. Han kan inte säga att han hade koll på alla detaljer vad det innebar att sitta i en styrelse. Han är däremot rätt allmänbildad, dock utan att ha någon detaljkunskap om bokföringsregler. Han hade dock partiet bakom sig och tillgång till en konsult, så han skulle själv fokusera på det strategiska arbetet.

När det gäller avtalet med Per Björklunds företag, så är det bl.a. han som har skrivit på avtalet för Samtid & Framtid AB:s räkning. Han var positiv till att låta Per Björklund ha hand om ekonomin i bolaget, han kände ju till denne sedan tidigare och hade förtroende för denne.

Konsultavtalet med Per Björklund innebar en skyldighet för Per Björklund att utföra arbete åt Samtid & Framtid AB. Per Björklund skull sköta bl.a. den löpande bokföringen. Vidare blev Per Björklund på eget initiativ deklarationsombud och skulle därmed sköta deklarationerna. Per Björklund skulle även lägga upp betalningar i Internetbanken. Däremot var Per Björklund inte behörig att attestera betalningarna utan det gjordes av honom själv och suppleanten Paula Bieler. Han kände till Per Björklunds kompetens och hade förtroende för denne. Han hade också löpande kontakt med Per Björklund varje månad och gav denne olika arbetsuppgifter som också utfördes. Som han sagt tidigare blev dock mediesatsningen kraftigt försenad, vilket innebar att det var väldigt få transaktioner i Samtid & Framtid AB under år 2013. Per Björklund hade därför ett väldigt lätt arbete att utföra och han fick aldrig några signaler från Per Björklund att det var några problem eller att denne mådde dåligt. Han såg därför inte någon anledning att kontrollera att Per Björklund utförde sitt arbete. Han kontrollerade aldrig skatekontot, han kan inte se att han hade anledning att göra detta.

Per Björklund blev alltså också deklarationsombud för Samtid & Framtid AB. Per Björklund förklarade för honom att det var mycket smidigare än att han (Kinnunen) skulle behöva titta på allt. Så han litade på att Per Björklund skulle sköta

Avdelning 4

deklarationerna. Per Björklund fick alla fakturor och uppgifter som behövdes för att kunna deklarerar. Per Björklund fyllde därefter i deklarationerna. Han gav aldrig direktiv till Per Björklund vad som skulle stå i deklarationerna utan han förlitade sig på att denne visste det.

Kostnaden för att ha Per Björklund som konsult var enligt avtalet 81 375 kr per månad. Hans uppfattning när han skrev på avtalet med Per Björklunds företag, efter att ha fått avtalet föredraget för sig, var att avtalet hade ett ”månatligt pris”, dvs. ett fast pris, om 81 375 kr, så det är snarare en felaktighet i avtalet att det inte speglar detta, utan talar om ett pris per timme. Det verkställande utskottet hade ju dessutom redan den 14 mars 2013 beslutat att tillskjuta 895 125 kr till Blåsippan AB och vidare ned till Samtid & Framtid AB, vilket skulle täcka kostnaden för Per Björklund under år 2013. Så kostnaden för Per Björklund var redan bestämd i förväg. Det var ett dyrt avtal, men eftersom ägarna till Samtid & Framtid AB lovat ersätta bolaget alla kostnader så såg han inget problem med att ingå ett dyrt avtal.

Pengarna till Samtid & Framtid AB för att täcka kostnaden för avtalet med Per Björklund kom in på bolagets bankkonto den 22 maj 2013 och uppgick till 895 125 kr. Han har för sig att det skedde genom ett aktieägartillskott.

När det gäller avtalet med Erik Almqvists bolag, så är det bl.a. han som skrivit på avtalet för Samtid & Framtid AB:s räkning. Han var väldigt involverad i processen med att ta fram det avtalet. Vidare togs det hjälp av bl.a. jurister och Axion, det gällde ju mycket pengar. Arbetet som Erik Almqvist skulle utföra enligt konsultavtalet var att hjälpa till med uppstart och drift av nättidningen, anställa personer etc. Arbetet ledde också till ett resultat, en hemsida. Verksamheten kom dock igång först år 2014. Avtalet med Erik Almqvists företag löper några månader till. Han har inte vidarebefordrat avtalet med Erik Almqvists företag till Per Björklund.

Samtid & Framtid AB betalade Erik Almqvists företag den 6 maj 2013 och betalningen uppgick till 3 750 000 kr. Det var en hög summa, men det innebär inte nödvändigtvis

Avdelning 4

att det är svårt att deklarerat kostnaden. I vart fall borde inte en person som Per Björklund, med sin bakgrund, ha problem att deklarerat denna kostnad på rätt sätt. Han såg därför inte skäl att kontrollera att det gjordes på rätt sätt. Avtalet med Erik Almqvists företag var bifogat den faktura som Erik Almqvists företag skickade elektroniskt till Samtid & Framtid AB. Fakturan kom i maj 2013. Den fakturan inklusive avtalet skickades vidare till Per Björklund. Per Björklund lade ju upp den på Internetbanken, varefter bl.a. han attesterade utbetalningen.

Den kostnad om 3 750 000 kr som Samtid & Framtid AB hade för konsultavtalet med Erik Almqvists företag skulle till en början finansieras genom ett aktieägartillskott, vilket inte skulle ha några momseffekter. Någon gång under sommaren 2013 beslutades det emellertid att finansieringen inte alls skulle ske i form av ett aktieägartillskott. Detta fick han reda på några månader senare, i oktober 2013. Han fick då reda på att finansieringen skulle ske genom en faktureringslösning. Han fick från partiet reda på att Axion revision hade sagt att denna lösning var mycket bättre. Han fick frågan om det hade skett än. Han ställde sig frågande till vad det var man hade ändrat på. Han blev också irriterad över att man fattat ett beslut retoriskt, att han inte tillfrågats dessförinnan och att han inte heller fick information om ändringen direkt utan först på omvägar lång tid efteråt. Han förstod inte riktigt vad det var som skulle ske och heller ingen information om vilka konsekvenser det skulle få. Det var väldigt dåligt skött. Han frågade Axion varför man hade ändrat det, men Axion hävdade att det var partiet som hade bestämt det. Det verkställande utskottet sade att Mikael Jannert hade varit med på telefon och sagt att det var på det här sättet man skulle göra och då hade det verkställande utskottet litat på det. Han kontaktade Per Björklund och frågade denne om denne hade sjösatt de nya rutinerna. Per Björklund svarade honom att han (Björklund) kände till de nya rutinerna, att denne hade fått information därom men att denne inte ansåg sig ha fått ett tydligt beslut om att man skulle jobba på det här sättet. Därför hade Per Björklund ännu inte implementerat det, men skulle göra det nu, dvs. följa de rutiner som beslutats av det verkställande utskottet och således fakturera det som en skuld genom bolaget. Det kom sedan propåer om att det fortfarande inte hade skett, många personer var inblandade. Han

Avdelning 4

tyckte då att det var bäst att ekonomiavdelningen tog direktkontakt med Per Björklund för att diskutera exakt vad det var som skulle göras, utan att han agerade mellanhand. I december 2013 fick han besked från Sverigedemokraternas dåvarande ekonomichef Lars B Andersson att allt var löst, dvs. att Per Björklund hade gett besked att det som skulle göras hade blivit gjort. Han uppfattade det då som att problemet var löst. Huruvida Per Björklund rent faktiskt hade ställt ut någon faktura och skickat den vid den här tidpunkten eller inte vet han inte. Alla var dock nöjda.

Första gången han fick se fakturan mellan Samtid & Framtid AB och Blåsippan AB om 4563 750 kr (s. 495) var i ett förhör hos Ekobrottsmyndigheten. Han har inte upprättat den och inte gett direktiv om det. Han har utgått från att det är Per Björklund som har upprättat den.

När Skatteverket tog kontakt med Samtid & Framtid AB första gången (den 9 april 2014) visste han inte att Samtid & Framtid AB hade deklarerat på ett felaktigt sätt och att löpande bokföring inte hade skett. Det var dock inte Skatteverkets skrivelse som gjorde att man började undersöka saken. Redan tidigare under våren 2014 hade nämligen Sverigedemokraterna, i samråd med Axion, tillsatt en revision i de olika bolagen, eftersom man var orolig över ekonomin i samtliga bolag. Det uppdagades då att Per Björklund inte hade skött sitt arbete. Således hade bl.a. bokföringen inte skötts och momsens redovisats på fel sätt. Samtid & Framtid AB reklamerade då vissa av fakturorna från Per Björklunds företag för år 2014 och sade också upp avtalet med Per Björklunds företag. Det var i april 2014. Sverigedemokraternas revision blev klar några veckor efter det att Skatteverket kommit in i bilden, så det var därför man inte hann komma in med rättelser innan dess. När han under våren 2014, i april, fick klart för sig att det skett felaktigheter med deklaration m.m. mailade han till Mikael Jannert (S. 85 i fup.), det var den 28 april 2014. Det stämmer också att han den 22 april 2014 svarade på Skatteverkets skrivelse att Samtid & Framtid AB skulle börja generera intäkter under maj 2014. Han svarade då utifrån det perspektiv han hade nämligen att verksamheten skulle komma igång då, han hade inte intäkten från Blåsippan AB om 3,7 Mkr.

Avdelning 4

Vad gäller rättelsen till Skatteverket så skickade Åsa Westerberg över ett flertal handlingar till honom som var klara att skrivas på. Enligt Åsa Westerberg var det bråttom att få i rättelsen snabbt. Eftersom Per Björklund hade slutat måste det vara Axion som har tagit fram inkomstdeklarationen som gavs in till Skatteverket den 1 juli 2014. Han kände inte till att utbetalningen till Erik Almqvists företag skulle periodiseras över tre år. Han vet att avtalet med Erik Almqvists företag var bifogat den faktura som Erik Almqvists företag ställde ut till Samtid & Framtid AB.

När det gäller de olika banktransaktionerna i Samtid & Framtid AB så har alltså han varit med och attesterat samtliga betalningar och han har känt till vad de avsett.

Bo Henriksson

Han pensionerades i oktober 2015. Dessförinnan var han skatterevisor under 17-18 år fram till 1995. Därefter var han revisor på åklagarmyndigheten fram till 1998, då han började som revisor på Ekobrottsmyndigheten och där har han varit fram tills pension. Han har som revisor på Ekobrottsmyndigheten granskat bokföringar.

Han har tagit del av bokföringen i Samtid & Framtid AB från det att bolaget startade till hösten 2014. Han fick del av avtal, verifikationer, bokslut för bl.a. räkenskapsåret 2013 m.m.

Han gjorde följande iakttagelser när det gäller räkenskapsåret 2013. Ingen bokföring hade upprättats utan den hade upprättats under perioden 15 april 2014 – 3 juni 2014 av Åsa Westerberg på Axion. Att så var fallet framgick av behandlingshistoriken som hämtats från Axion och Per Björklunds dator. Enligt 5 kap. 2 § bokföringslagen ska alla kontanta transaktioner bokföras påföljande arbetsdag och övrigt så snart det kan ske. Om det finns skäl till det kan bokföringen skjutas upp viss tid. Då krävs det emellertid att verifikationerna ska vara sorterade i löpande följd. Ett annat undantag är att omsättningen understiger 3 Mkr. I det här fallet fanns ingen

Avdelning 4

ordning på verifikationerna. Vidare var omsättningen för det aktuella året omkring 3,6 Mkr exkl. moms. Den bestod av en faktura utställd till Blåsippan AB.

Vidare gjorde han följande iakttagelser när det gäller kostnaderna i Samtid & Framtid AB räkenskapsåret 2013. Han har anmärkt på två saker. Det första han anmärkte på var en faktura utställd av Mediakonsulterna Europa AB (Erik Almqvists företag) i maj 2013 på 3 750 000 kr. Till fakturan var avtalet mellan Samtid & Framtid AB och Mediakonsulterna Europa AB fogat. I anslutning till att fakturan ställts ut betalades pengarna ut till Mediakonsulterna Europa AB. Utbetalningen var ju ett förskott för framtida arbete under tre års tid. Det följer av 5 kap. 3 § bokföringslagen att intäkter respektive kostnader ska hamna på rätt år. I det här fallet innebär det att kostnaderna skulle ha fördelats över tre år och inte ha tagits upp i dess helhet under räkenskapsåret 2013 vilket var vad man hade gjort. 2 250 000 kr skulle således rätteligen ha periodiserats på kommande år och inte räkenskapsåret 2013. Om detta hade gjorts skulle resultatet för räkenskapsåret ha blivit betydligt bättre än vad som var fallet med det upplägg som Samtid & Framtid AB hade valt. Resultatet skulle ha blivit ett plusresultat istället för ett minusresultat och vinsten skulle ha beskattats. De 2 250 000 kr skulle också ha redovisats i 2013 års bokföring som förutbetalda kostnader på ett skuldkonto, vilket skulle ha påverkat balansräkningen, men inte resultatet. Den som läst avtalet och har ekonomisk kompetens borde ha sett att kostnaden skulle ha periodiserats.

Han har undersökt hur Mediakonsulterna Europa AB har redovisat motsvarande intäkt. Det företaget har redovisat på i huvudsak korrekt sätt, genom att ha intäktsfört cirka 1 Mkr år 2013 och resterande del som förutbetald intäkt.

Det andra som han anmärkte mot när det gäller kostnaderna i Samtid & Framtid AB var 10 fakturor utställda av Per Björklunds enskilda firma. Fakturatexten på samtliga fakturor var densamma, nämligen Konsultation enligt avtal 140 timmar á 465 kr. Pengar hade gått ut från Samtid & Framtid AB strax efter varje faktura. Avtalet fanns inte i bokföringen, det har hämtats in i efterhand från Per Björklund. I detta stod det

Avdelning 4

inget fast arvode eller totalbelopp, utan ett timpris och hur många timmar Per Björklund maximalt fick fakturera per månad och år. Per Björklund har enligt behandlingshistoriken knappt utfört något arbete. Det man kan se är att Per Björklund har gjort en momsdeklaration i maj 2013 och arbetat två timmar under juli 2013. Fakturorna är alltså osanna, Per Björklund har inte arbetat 140 timmar/månad. Fakturorna har dock kostnadsförts, vilket har gjort att resultatet har blivit lägre. Vidare har Samtid & Framtid AB i de momsdeklarationer som getts in till Skatteverket i maj 2013 begärt avdrag för den ingående momsen, dvs. pengar att få tillbaka.

Det har utifrån de iakttagelser som han har kunnat göra inte gått att i huvudsak bedöma rörelsens förlopp och ekonomiska resultat. Förloppet tar sikte på den löpande bokföringen. Om man inte bokför löpande kan man inte löpande gå in och se hur det är ställt med ett bolag. Vidare är det stor skillnad på det positiva resultat som borde ha varit i Samtid & Framtid AB om allt hade gjorts korrekt jämfört med det negativ resultat som redovisats.

I övrigt har han uppmärksammat ett mail skickat den 11 november 2013 där det talas om att man vill ha igång faktureringen till Blåsippan AB (s. 265).

Åsa Westerberg

Hon har gymnasieutbildning och därefter viss eftergymnasial utbildning inom ekonomi. Hon arbetar på Axion revisionsbyrå sedan 18 år. Hon arbetar med löpande bokföring, bokslut, årsredovisningar och deklaration.

Hon har varit behjälplig med att upprätta bokslut åt Samtid & Framtid AB sedan bolagets bildades. Numera, sedan år 2015, sköter de också den löpande bokföringen.

Hon fick i uppdrag att göra bokslut för räkenskapsåret 2013. Den löpande bokföringen var emellertid inte gjord, så då fick de göra den. De fick materialet översänt till sig från Per Björklund i april 2014. Hon gjorde sedan den löpande bokföringen för

Avdelning 4

räkenskapsåret 2013, det gjorde hon i april/maj 2014 i samband med att de fick in materialet. Hon har inget minne av att hon redan i september 2013 skulle ha fått information om att den löpande bokföringen i Samtid & Framtid inte var gjord.

Vad gäller bokföringsmaterial som de fick översänt till sig, så fanns det ett antal månadsvis utställda konsultfakturer av Per Björklunds företag. Det fanns också ett avtal med Per Björklunds företag, hon minns inte vem som tillhandahöll det avtalet.

Det fanns även en större faktura på cirka 3 750 000 kr utställd av någon mediakonsult. Till den fanns även ett avtal till den fakturan som hon fick del av och gick igenom. Hon minns inte vem som tillhandahöll avtalet. När det gäller den större kostnadsfakturan på cirka 3 750 000 kr, så fick de alltså även del av avtalet. Det är möjligt att hon har diskuterat med Mikael Jannert hur transaktionen skulle bokföras. Om det sker en förskottsbetalning för ett arbete som ska utföras över tre år, så kan det stämma att den kostnaden ska periodiseras över tre år. Det stämmer dock att hon/Mikael Jannert inte gjorde detta. Hon kan inte svara på varför, men de kan ha missat detta.

När det gäller intäkterna i Samtid & Framtid AB under räkenskapsåret 2013 så fanns det en stor intäktsfaktura på motsvarande belopp som kostnadsfakturan. Hon minns inte hur hon fick del av den här fakturan, dvs. om det var från Per Björklund. Fakturan föranledde en moms rättelse till Skatteverket. Det var nämligen så att när hon fick in materialet för räkenskapsåret 2013, så var fjärde kvartalet år 2013 redovisat med 0 kr i omsättning, 0 kr i ingående moms och 0 kr i utgående moms. Det stämde ju inte, eftersom det alltså fanns en intäkt i bolaget. Det kan stämma att man började göra bokföringen för räkenskapsåret 2013 den 15 april 2014 och att rättelsen sedan skickades till Skatteverket den 24 april 2014.

Yvonne Centervall

Hon har gymnasieutbildning och har sedan arbetat sig upp. Hon har även läst till legitimerad redovisningskonsult. Hon har sedan arbetat som revisor, redovisningskonsult och ekonomichef i 30 år. Arbetet som redovisningskonsult har främst inneburit att hon hjälpt till med att upprätta bokslut, lägga upp rutiner etc. Hon har även arbetat med löpande bokföring. Hon arbetade på Axion och slutade där månadsskiftet augusti/september 2014.

Hon har aldrig arbetat för Samtid & Framtid AB. Däremot har hon utfört arbete för Sverigedemokraterna och i den rollen har hon gjort en sak som rört Samtid & Framtid AB. Det hon därvid gjort är att hon hjälpt till att fastställa balanskonto för Sverigedemokraterna när det gäller en fordran på Samtid & Framtid AB, via Blåsippan AB.

När det gäller Per Björklund så slutade han som ekonomichef för Sverigedemokraterna år 2012. De kontakter hon haft med honom var under tiden han fortfarande var ekonomichef. Hon upplevde Per Björklund som en analytisk ekonomichef med fulla kunskaper om Sverigedemokraterna. Däremot hade han inte fulla kunskaper inom redovisning och löpande bokföring. Vissa saker var han duktig på medan han var osäker på vissa, då bad han henne och Axion om hjälp. Han bad om hjälp löpande men främst när det gällde upprättande av bokslut och årsredovisning för Sverigedemokraterna.

Efter det att Per Björklund slutat som ekonomichef för Sverigedemokraterna och blivit konsult åt Samtid & Framtid AB sprang hon ibland på honom i samband med att hon var på Sverigedemokraternas kontor i Karlskrona. Han var då där för att hämta post till Blåsippan AB och Samtid & Framtid AB.

Det stämmer att det skedde en överföring från Sverigedemokraterna 3,7 Mkr till Blåsippan AB, som i sin tur förde pengarna vidare till Samtid & Framtid AB. Först var

Avdelning 4

tanken att överföringen från Sverigedemokraterna till Blåsippan AB skulle ske i form av ett aktieägartillskott. Det behövde dock ändras till att bli en skuld istället. Ekonomin i Blåsippan AB medgav helt enkelt inte att transaktionen kunde ske i form av ett aktieägartillskott. Hon har för sig att hon upptäckte detta i samband med att hon skulle göra bokslut. Hon tog upp det med Mikael Jennert, som var Sverigedemokraternas revisor, som i sin tur pratade med de ansvariga i Sverigedemokraterna.

När väl det verkställande utskottet hade beslutat att det skulle läggas upp som ett lån och inte ett aktieägartillskott så lade hon, tillsammans med Mikael Jennert, upp en rutin för hur detta skulle redovisas i de olika bolagen. Rutinen innebar att Samtid & Framtid AB löpande skulle fakturera Blåsippan AB med bilagor på vilket arbete och vilka kostnader som man haft under aktuell period, sedan skulle Blåsippan AB fakturera vidare till Sverigedemokraterna. Hon vet inte om det skedde, då hon alltså inte hade med Samtid & Framtid AB, men utifrån vad hon såg i Sverigedemokraternas bokföring så skedde det inte löpande fakturering. Rutinen skickades ut till både Sverigedemokraterna och Samtid & Framtid. Det stämmer att detta skedde i form av ett mail från henne till bl.a. Per Björklund den 16 juli 2013. Även styrelsen, dvs. Martin Kinnunen, fick del av rutinen.

Björn Söder

Han var vid den aktuella tidpunkten, år 2012-2013, partisekreterare i Sverigedemokraterna och satt även i partiets verkställande utskott.

Efter valet år 2010 började det inom Sverigedemokraterna diskuteras att göra en mediesatsning. Initiativet kom från Erik Almqvist och partistyrelsen ställde sig positiv till det. Inledningsvis diskuterades det att göra en webb-TV-satsning och tidning. Under år 2011 började man med utbildningsinsatser och en teknisk satsning. År 2012 blev projektet vilande bl.a. då partiet hade svårt att rekrytera rätt personer till projektet. Så under första delen av år 2012 hände det inte så mycket. Framåt hösten 2012 återupptog man projektet och det ändrades då till att avse en webb-tidning istället.

Avdelning 4

Erik Almqvist var den som hade med kompetens på området och skulle leda projektet. Vid den här tidpunkten hade denne dock fått lämna riksdagen. Lösningen blev därför att Erik Almqvist gick in som konsult åt Samtid & Framtid AB, vilket var det företag inom vilket projektet skulle bedrivas. Denna lösning innebar också att Erik Almqvist kunde arbeta heltid med projektet. Arbetet drogs igång tämligen omgående och en treårsplan upprättades.

Projektet skulle finansieras genom ägartillskott från partiet till Blåsippan AB och sedan vidare till Samtid & Framtid AB.

I början av 2013, dvs. i samband med att projektet tog fart, gick Martin Kinnunen, som var pressansvarig i partiet, in som styrelseledamot för Samtid & Framtid AB.

Det behövdes någon som kunde sköta ekonomin i Samtid & Framtid AB på löpande basis. Detta sammanföll med att partiets ekonomichef tillika kassör, Per Björklund, hade fått lämna sina uppdrag i partiet beroende på en politisk händelse. En ekonomisk resurs frigjordes då till Samtid & Framtid AB och Per Björklund hade ju utfört sitt arbete som ekonomichef och kassör i partiet på ett oklanderligt sätt. Det bestämdes då att Per Björklund skulle sköta ekonomin i Samtid & Framtid AB i egenskap av konsult.

Detta ledde till att två avtal ingicks, ett med Per Björklund och ett med Erik Almqvist. När det gäller avtalet med Erik Almqvist så känner han till att det träffades ett avtal med en treårsplan som bilaga. Han är dock osäker på om han såg avtalet innan det skrevs på. Han känner också till avtalet med Per Björklund. Han tror till och med att han var med på ett möte i Karlskrona med Per Björklund och partiets personalchef som rörde antingen själva avtalet eller avslutandet av Per Björklunds tjänst i partiet. Han minns inte om han hade några synpunkter på innehållet i avtalet, exempelvis kostnadsfrågan. Han minns att det var en diskussion om vad Per Björklund begärde och att partiet inte tyckte att det var några orimliga krav. Han vet inte om Per Björklund skulle jobba heltid eller på timbasis.

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt

6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.